

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 10.— Din

za inozemstvo 20.— „

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1

Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravišstvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barvarska ulica
št. 1. Tel. št. 22.

Celje, Aleksandr. cesta.

Račun pri poštn. čekov,
zavodu šte. 11.842.

Ljubljanski volilci!

Desetletja že preži klerikalni volk na Ljubljano. Ves boj z njim vodimo mi demokrati in pognali smo ga tako daleč nazaj, da je topot zatajil barvo in je oblekel ovčjo kožo „delovnega ljudstva“.

Zdaj je dobil nepričakovanega pomočnika. Iz osebne mrznje je v borbi med nami in klerikalci stopil na sovražnikovo stran dr. Ravnihar, ki ima edini namen ponižati svoje osebne nasprotnike s tem, da nam odkrhne toliko glasov, da bi izgubili relativno večino. V tej slepi mrznji ga nič ne ovira, da vrši hlapčevsko službo klerikalizmu. Natančno tako kakor leta 1908!

Vse naše organizacije so ostale enotne in zveste.

Le nekaj kapitalistov in koristolovcev je izstopilo. Ljudstvo pa, in to so naši vrli javni in zasebni nameščenci, delavno obrtništvo, solidni srednji in manjši trgovci in močna vrsta treznih delavcev gre z demokratsko stranko, ki je prejkoslej v boju za socialno pravičnost in ravnopravnost in je ravno to leto pokazala ogromno delavnost za trpeče sloje.

Ponosno in v polni zavesti svoje moči stopa demokratska stranka na bojišče za napredno Ljubljano. Ona edina je ostala dosledna svojemu programu, ona edina ne pozna kompromisov in se ne kompromitira. Zaveda se, da je voditeljica vseh treznih in poštenih nacionalnih ljudi.

Vsak napreden mož je danes odgovoren za usodo Ljubljane. Kdor pojde volit „Zajednico“, on je s tem pomočnik klerikalizma.

Danes pade odločitev med demokrati in klerikalci.

Vsak glas, oddan za „Zajednico“, je izgubljen za napredno stvar.

Volilci! Vsi na volišče za narodno-napredno demokratsko stranko in za kandidatsko listo inženjerja Vidmarja!

Vsi na volišče, da poderemo klerikalce! Vrzimo kroglico

v prvo skrinjico.

Izdajalec napredne Ljubljane je, kdor ravna drugače!

Minister Žerjav proči zajedničarskim lažem

NE NASEDAJTE MISTIFIKACIJAM IN INTRIGAM.

Ljubljana, 2. decembra. Nocoj smo dobili zanesljivo informacijo, da pripravljajo zajedničarji kot zadnji svoj trik objavo, da je minister Žerjav izdal parolo, naj demokrati volijo listo Ravnihar-Jelačin-Knez alias Zajednico. Mi smo o tej perfidni podlosti obvestili ministra Žerjava, ki nam je izjavil sledeče:

Da so si zajedničarski generali izmislili tako bedasto laž, mu je dokaz, da so popolnoma izgubili svojo glavo. Pred svojim neizogibnim položajem si pač dajejo zadnje injekcije, da preženejo grenki občutek, ki ga ima vsak vojskovodja na predvečer bitke, v kateri zanesljivo ve, da bo tepen in poražen. Politična organiza-

cija, ki se takih laži poslužuje mora smatrati svoje pristaše za tepce ter dokazuje, da nima nobene časti. Vsak količnik politično zrel človek vé, da gre pri današnjih volitvah le za vprašanje kdo bo lažji, demokrati ali klerikalci.

Kdor gre volit Zajednico je ravno tako kot da bi spustil svojo kroglico za klerikalce.

Le omejenost ali pa popolna moralna propadlost more v tem položaju meni podtikati, da sem izdal parolo proti demokratski stranki.

Demokrati na to najnovejšo zlorabo naših imen najbolje odgovore, če podvoje svoje delo zato, da bo zmaga demokratska stranka.

Pašić in Pucelj o ljubljanskih občinskih volitvah

LAŽNJIVE INTRIGE. — NITI SKS NITI RADIKALCI NE MOREJO GLASOVATI ZA ZAJEDNICO.

Beograd, 2. decembra. K. Tu vlada znatno zanimanje za ljubljanske volitve. Časnikarji so danes vpraševali poslance vseh strank za mišljenje o položaju. Klerikalci se pritožujejo, da se bo duhovščina izdržala volitev. Socialni demokrati izjavljajo, da ne polagajo nobeno važnost na izid volitev, češ da je lista nesrečno sestavljena. Sramujejo se, da en del bivših socialistov kandidira skupaj s klerikalci. Posl. Divac je izjavil, da bo stranka s temi ljudmi končno morala obračunati. V kuloarjih so popoldne žurnalisti ustavili ministra Pucelja s vprašanjem, ali je res SKS se izjavila za revizijo ustave, kar da širijo zagrebški „Tribunaš“, češ da bo SKS glasovala proti demokratom. Minister Pucelj se je

začel smejati in izjavil je, da mu o kakem takem sklepu ni nič znano, gospodje naj si ogledajo sklepe občnega zbora SKS pa bodo videli, s kom ne sme SKS iti. SKS je v vladi in dokler je v vladi, hoče ostati dosledna. SKS je za ustavo in zato ne more biti istočasno podpornica revizionistov. V demokratski stranki vlada zavest, da se bodo ljubljanski demokrati odzvali pozivu predsednika Davidovića in držali disciplino.

Beograd, 2. decembra. K. Tudi v radikalnih krogih vzbujajo ljubljanske volitve precej zanimanja. Zajedničarji so poskušali angažirati podporo radikalcev s tem, da so jim ponudili svoje zavezništvo odnoso svoj poznejši pristop k srbski radikalni stranki. Nekateri radikalci, ki so svo-

ječasno preko „Slov. Naroda“ intrigirali proti demokratom, so skušali pridobiti simpatije stranke za akcijo dr. Ravniharja. Temu se je odločno uprl cel radikalni klub. Značilno stališče je zavzel min. predsednik Nikola Pašić. Povprašan, jeli res radikalci v Ljubljani podpirajo „zajedničarje“, je Pašić izjavil, da se radikalci ne udeležujejo volitev oficijelno, ker sploh smatra, da v Sloveniji nimajo terena za nastop. Uradno radikalna stranka obsoja najodločnejše zagrebški kongres in vsak poskus revizije ustave. Toliko bolj mora obsojati če se je v Ljubljani pojavila mala struja bivših liberalov, ki zdaj skušajo izpodbiti delo za ustavo. Z nasprotniki ustave noben pošten radikalec ne more.

Somišljeniki!

Pojasnite volilcem, da so vse trditve, ki jih utegnejo naši nasprotniki še danes razširili proti demokratom, zmišljene in lažnjive. Ne verjemite nobenemu nasprotniku. Spravite na volišče zadnjega našega somišljenika. Zmaga nam je zagotovljena!

Demokratska stranka ne bo izdala dancs nikakih novih navodil. Ne pustite se z nobeno stvarjo begati! Pojdite brezpogojno vsi na volišče in vrzite

KROGLICO V 1. SKRINJICO.

Pozor somišljeniki!

Zajednica je propadla. Njena zadnja tolažba in up je sedaj, da bi spravila tudi demokrate v manjšino napram klerikalcem. Zato je že včeraj zvečer širila laž in jo hoče tudi še z lepaki in letaki razglasiti, da je demokratska lista umaknjena. — Somišljeniki in agitatorji pazite na lažnike in oddajte vsakega, ki širi laž, policiji, pa naj bo kdorkoli.

Kdor ne voli JDS, pomaga le klerikalcem!

TENDENCIJOZNE IZMIŠLJOTINE „SLOVENCA“.

Beograd, 2. decembra. G. „Slovenec“ od 30. novembra prinaša pod naslovom „Uradniki čitajte!“ iz Beograda povsem tendenčne in potvorne vesti o četrtkovni seji zakonodajnega odbora povodom razprave o devetem poglavju uradniškega zakona. Prva sta zahtevala, naj se pretes tega poglavja prekine, zastopnik Jugoslovanskega kluba poslanec Dulbić in zastopnik Zemljoradniškega kluba poslanec Jakovljević, in sicer zato, ker omenjena kluba še nista proučila tega poglavja. Tej zahtevi se je šele pozneje priključilo nekaj demokratov, na kar je predsednik odgodil nadaljevanje seje do sobote popoldne, ne pa, kakor je poročal „Slovenec“, na zahtevo demokratov.

Minister Žerjav pred uradničtvom

VELIČASTEN URADNIŠKI SHOD V KAZINI — PRISRČNE OVA-
CIJE ZASLUŽNEMU DELU ZA DRŽAVNE NAMEŠČENCE.

Ljubljana, 2. decembra.

Nocoj se je vršil v veliki dvorani Ka-
zine sestanek javnih nameščencev, ki
ga je sklical minister Žerjav. Kmalu po
napovedani uri je bilo v dvorani zbranih
nad 800 uradnikov in uslužbencev. Ko
se je v dvorani pojavil dr. Žerjav, so ga
navzoči pozdravili z navdušeno ovacijo.
Med frenetičnim ploskanjem, ki je bilo
nad vse značilen izraz spoštovanja na-
pram moči in politiki, kateri posveča
velik del svoje velike energije in spo-
sobnosti rešitvi enega prvih problemov
naše države in ki ga v celotnem tem nje-
govem delu vodi globoka dejanska ljubi-
bezon do javnega nameščencev, je stopil
minister Žerjav na govorniški oder.
Njegov govor, opetovano prekinjen z
viharim odobravanjem, je napravil naj-
globokejši vtis. To so bile besede mo-
či, ki nekaj ve in zna in ki dela! Nik-
jer nobene fraze, nobene prazne besede!
Minister Žerjav je odkrito in prijateljsko
pokazal našim uradnikom položaj,
kakršen je in jih opozoril tudi na po-
litične okoliščine, ki tako odločilno vpli-
vajo na rešitev uradniškega vprašanja.
V naslednjem podajemo glavne misli
ministrovih izjavljaj:

Nervozno je razpoloženje v našem
mestu. Boj je razuzdan in grl. Skoro
ni v nas tistega mira, ki je potreben, da
se hladno obdeluje najtežje vprašanje,
ki pretresa našo državo, to je uradniško
vprašanje. Na drugi strani pa je zara-
di demagoških napadov dobrodošla pri-
lika, da vam dam odgovor o taktiki, ki
sem jo imel jaz in prijatelj Reisner v
boju za uradništvo. Videli sem, da se

socialna beda našega uradništva zlorab-
lja za politične svrhe,

da se hoče zaradi momentalnega politič-
nega uspeha razburjati ljudi proti stran-
ki, da bi potem kroglica drugače padla
kakor sicer.

Naj vam na kratko govorim
o velikem jugoslovanskem uradniškem
problemu

predvsem z državnega stališča. Jako
različni so nazori zlasti o tem, ali in
kaj je treba ta problem rešiti. Vendar
lahko rečem, da zlasti med Slovenci ni
nobene niti v našem niti svojih nasprot-
nikov dolžiti, da ne priznavajo, da je
treba rešiti uradniško vprašanje. Razli-
ke, ki zlasti zanimajo ljubljansko na-
predno uradništvo so predvsem
v taktiki.

Eni pravijo, da je treba zrniti, po-
steti predvsem sedanji režim, treba pre-
vzeti vladu in potem bo bolje. Drugi
pravijo, treba se je krepko organizirati,
vračati, treba je mirno, vztrajno in hlad-
no delati, dokler ne pridemo do uspeha.
Predvsem moramo pogledati

kakšna je struktura naše države

in položaj v tej naši državi. Naša drža-
va je skoro čisto kmetijska država. Srb-
ski uradnik pred vojno ni bil posebno
priljubljen in spoštovan. Kmetijski narod,
in prav posebno med Srbi, je smatral
uradnika za osebo, ki je od njega odvis-
na in ki ga zaradi tega treba manj spo-
štovati. V Avstriji se je kmet uradnika
bal. V Srbiji se je smatral uradnik bolj
za hlapca, v Avstriji pa za valpta. Ne-
kako potrebno zlo je bil širokem plastem
naroda tam in tu. Naj tu opozorim sa-
mo na eno vprašanje: o pokretnosti in
nepokretnosti. Večina, zlasti agrarni slo-
vi, si ne morejo predstavljati, da je ne-
mogoče uradnika odpuštili, kadar se dr-
žavnemu predstojniku zdi. Ena para-
lela: Sedaj se dela službena pragmatika
v Zagrebu za zavarovalnico za nezgo-
de, ki ima ogromno število uradni-
kov. Ravno socialistično levčarska ko-
munistična stranka je pa tista, ki je naj-
bolj protestirala proti temu, da bi bil
nameščeneec vseh teh zavodov stalen.

V tem razpoloženju duhov

delamo sedaj, ko vsak pričakuje že skup-
niški volitev in ko bi vsak zastopnik
kmetijskega stanu rad prinesel na kmete
blajšave v kmetikemu zakonodajstvu,
ko že vsi poslanci premišlujejo, kako
bi se najbolje pripravili na volitve, smo
morali spraviti uradniški zakon na dnevni
red umirajoče skupščine. Narodna
skupščina se seveda ne ozira na to, ka-
kaj imamo v Ljubljani občinske volitve.

Opozicija nam je postavljala težave,
tj. je je mogla, da smo izgubili drago-
cene tedne, s prekanjem, ali naj se
pr. napiše, da morajo biti uradniki
jugoslovanskega državljanstva, ali dr-
žavljanstva kraljevine Srbov, Hrvatov
in Slovencev. Vsak hip pride kak nov
zadrževalni predlog.

Vendar pa je bitka končana in izvo-
jevana v korist uradniškega stanu.

Na svoji strani imamo nosilca krone,
ki ne pusti, da bi se razpustil parlament
predno ni odglasovan uradniški zakon
(burno ploskanje). Za vsakega poslanca
je naravno nesimpatično, če mora pred
volitvami glasovati tudi za pokritje za
nov davek.

Glavni spor je glede taktike. Pripove-
dujejo mi, da smatra neki gospod Be-
nedič predvsem za potrebno s ružiti
sistem, vlado zagnati in pot. bo takoj
bolje. Potem bo uradniški problem na
popolnoma novi smeri. Vprašati se mo-
ramo kaj bo, če se ta sistem Pašić-Pri-
bičević zruši,

kaj pride za njim kaj boljšega?

Ni idealen ta sistem, so težkoče in
nerazumevanja, ki gredo v visoke kroge
Toda gospodje, če pride drugi sistem,
potem je vprašanje uradniškega stanu
definitivno odstavljeno z dnevnega reda,
kajti če pride sistem Pašić-Pribičević,
potem pride sistem Radić-Korošec-Pro-
tič in srbski zemljoradniki. Srbski zem-
ljoradniki pravijo naj delamo uradniki
16 ur kot kmetje in bo vprašanje reše-
no (smeh). Ali mislite, da bi Radić re-
ševal uradniško vprašanje? Kar se tiče
Korošca, ga bo li to zanimalo? (Pozna-
mo ga!). Klerikalno uradništvo gre s
klerikalno stranko, če imajo dobre ali
slabe doklade. Zaradi tega lahko dela
slovenska ljudska stranka z njimi kar
hoče. Gospodje računati moramo z ve-
likim nerazumevanjem mase glede urad-
niškega vprašanja. Boj je hud in dolgo-
trajen in tudi meni v težki borbi včas-
ih živci poidejo. V kritičnem trenutku
se je postavil s celo svojo avtoriteto za
uradniške ministere Svetozar Pribičević,
ki je odločno izjavil, da gre zaradi urad-
nikov tudi on iz kabineta, če odstopim
jaz. (Burno odobravanje.)

Reče se nam: Dosedaj niste ničesar
dosegli in ničesar prinesli domov. Toda
resnica je vendarle, da smo večkrat
prinesli domov uspehe

za uradništvo. Toda eden je bil močnejši
od nas, prikazen svetovne draginje in
izčrpanost. Kar smo dosegli danes, je
bilo drugi dan že drugače; kar smo do-
segli lani, ni bilo več res letos meseca
maja. Reče se tudi:

Kaj pa imamo od pragmatike?

Paragraf, ki pravi, da se nihče ne sme
vreči iz službe, daje varnost. Temeljne
plače v pragmatiki so drugačne nego
dosedaj. Zaradi tega se mora tudi
vprašanje doklad

rešiti v trenutku, ko bo odglasovana
pragmatika. Napredovali smo v izenače-
nju. Z novim budžetom imamo 450 milio-
nov dinarjev več in zagotovljeni so
posebni dodatki za izenačenje draginjs-
kih razredov in za ureditev vprašanja
maksimiranja.

Toda naše življenje je kratko; to kar
bo 1. julija 1923 — pravijo — to ni nič.
Mi hočemo, pravijo, rajše danes krajcar
kakor prihodnje leto groš. Finančni mi-
nister pravi: Ako mi povzimate direktne
davke že sedaj, potem dam takoj. Spro-
žil sem razpravo v ministrskem svetu in
vsi smo bili mnenja, da mora imeti naša
sedanja vlada tudi tik pred volitvami
pogum, da zahteva

povišanje direktnih, zlasti zemljiškega
davka.

Velika masa poslancev pa tuhta, kaj je
simpatično širokim masam in kaj bi jim
pri volitvah škodilo. Od vseh strani se
bo intrigiralo sedaj proti izenačenju in
zvišanju direktnih davkov. S tovaršem
Reisnerjem sva zahtevala predvsem iz-
datni

enkratni donesek za december,

odnosno za Božič. Rezultat težkih po-
gajanj je bil: Dobiti bi mogli 150 do
200 milijonov dinarjev in s tem mogli
dati povprečno 800 Din. Nato je Pribiče-
vič izjavil: »Če damo to, bodo rekli, da
se z njih norčujemo«. Predlagal je do
prehod nekaj trajnega. Prišlo je do no-
vih pogajanj, katerih rezultat vam je
znan. Nekaj uspeha je zopet tu, ne le
za aktivne nameščence, temveč tudi za
upokojece, in posrečilo se nam je tudi
napraviti prvo veliko luknjo v trdnjavo
maksimiranja doklad za naše nižje na-
meščence. Dogovor s fin. ministrom je
definitiven in bo v najbližjih dneh, čim
ga odobri fin. odbor, izvršen.

Naj rečem še eno besedo o taktiki
mojega poslanskega tovarša Deržića.
Verjamem, da bi tudi on rad nekaj na-
redil. V navalu svojega temperamenta
pa in v želji, da si pridobi naklonjenost
med uradničtvom, je prišel v skupščini
s predlogom, da se ukine maksimiranje.
Toda v svoji nepremišljenosti ni obve-
stil o tem nobenega kluba. Nihče ni ve-
del, da ima priti tu vprašanje na dnevni
red. In zgodila se je samo blamaža. Skup-
ščina je presenečena demagoški predlog
odklonila, ker je kompetenca za to vpra-
šanje pred fin. odborom. Zaradi nepre-
mišljene taktike g. Deržića se je stvar
poslabšala in rešitev zavlekla. Skupščina
bi bila glasovala za predlog, če bi bila
informirana in pripravljena, toda s tako
taktiko, kot se jo je poslužil g. Deržić
se nič ne doseže. Za tako taktiko je tre-
ba imeti komando nad večino v zborni-
ci. Dokler pa sta g. Deržić in g. Brand-
ner samo dva, ne bosta na ta način nič-
esar dosegla.

Vsem težavam v državi je predvsem
kriva

naša državna mladost.

Nimamo še dovolj verziranega uradni-
štva na odgovornih mestih. Pa ne sme-
te misliti, da so le Srbi krivi. Vabim
uradnike v Beograd. Toda težko se od-
ločijo zaradi stanovanja.

Z nasilno taktiko se nič ne doseže.

Le taktika vztrajnosti

se obnese. (Burno odobravanje.) Vse kar
delamo se vrši pred vso javnostjo, ki
lahko naše delo zasleduje. Sami dosti-
krat nismo zadovoljni z uspehi. Tudi jaz
sam bi bil rad že šestkrat stopil v opo-
zicijo in zabavljaj čez druge. Toda če
pomislim, da moramo biti srečni, da

imamo to državo, moram reči, da je na-
ša dolžnost, da utrdimo svoje živce in
vzdržimo v vztrajnem delu, dokler ne
pride popoln uspeh. (Viharno odobra-
vanje.)

Ljubljanske občinske volitve

niso tista prilika, ki naj prinese odlo-
čitev uradniškega vprašanja. Za urad-
niško vprašanje ni pomembno, ali je v
Ljubljani župan eden ali drugi. Toda na
Ljubljano država pazi. Znani smo bili
kot realisti in dobri realni taktičarji. V
zadnjem času izgleda, da hočejo nekate-
ri izgubiti živce. Med naprednimi ljud-
mi se je našlo nekaj takih, ki se ogra-
vajo za revizijo ustave. Toda gospodje,
če danes začnemo z revizijo ustave, bo-
mo čez tri leta z uradniškim vpraša-
njem zopet tam, kjer smo danes. Zato
naše uradništvo v Ljubljani ne more po-
magati nasprotnikom, ki hočejo na novo
razviti ustave in državnopravne pro-
bleme. Naj pomaga drž. nameščeneec tam
ker se dela resno in pametno. To vas
prosim, premislite sami, in prosim vas,
obrnite se tudi s svojimi ožimi pri-
jatelji, predno se odločite, v katero skri-
njico imate vreči svoje kroglice. (Klici:
V prvi! Viharno, dolgočasno ploskanje.)

Uradnik

Joža Bekš

je nato slavil delo demokratiških poslan-
cev, proti katerim nimajo nasprotniki
ničesar drugega nego besede. »Mislim,
da se lahko zahvalim v imenu nas vseh
ministru dr. Žerjavu za njegovo poro-
čilo (živahne ovacije ministru Žerjavu),
ki jasno kaže, kako težko in postrto-
valno je njegovo delo. Ključem njemu
in njegovemu tovarišu Reisnerju: Obe-
ma mnoga leta! Tako naprej do polnega
uspeha. Vam pa pravim dragi tovariši:
Jutri je dan odločitve. Vsi vemo kaj nam
je storiti! (Pritrjevanje in burno plo-
skanje.)

Nato se oglašajo ponovno

dr. Žerjav

In naglašaj: Prijatelji, vaš tajnik Bekš
je rekel besede, ki so zalele v črno, to
je, da mi mislimo iskreno. Jaz sem sam
uradniški sin, vsa moja družina je urad-
niška in sam iz svoje mladosti in z bli-
žnje preteklosti poznam bedo uradniške-
ga stanu. Če nisva z Reisnerjem dose-
gla vseh začetnih projektov, ni našina
krivda. Za to pa, kar sem povedal, sto-
jim

kot mož za svojo besedo.

(Viharne ovacije.) Zavedam se za vse v
polni meri svoje odgovornosti. In lahko
vam izjavim, da sem govoril
tudi v imenu finančnega ministra Kuma-
nudiča,

ki me je v to izrecno pooblastil. (Plo-
skanje.) Nisem mnogo govoril o ljubljanski
občinski volitvah in mislim, da sem bil
v tem pogledu dovolj miren. Tudi sedaj
nočem na nikogar naravnost apelirati,
ker smatram, da vi kot inteligentni ljud-
je sami presodite, kaj je s stališča va-
šega svetovnega in narodnega nazora
in s stališča države, jutri vaša dolž-
nost. Rečem vam pa, da je

vsak izmed vas soodgovoren na od-
ločitvi,

za katero bo treba jutri glasovati. Če
se Ljubljana omaja in podre na ta na-
čin, da bo mogoče reči, da je revizio-
nistična in separatistična, to ne bo do-
bro ne za uradniški stan, pa tudi ne za
belo Ljubljano, kateri tudi jaz želim, da
ostane bela, jugoslovanska in napredna
Ljubljana. (Burno odobravanje in ova-
cije.)

Privatni nameščenci! Trgovski nastavljeni!

Ne dajte se begati od naših nasprot-
nikov, temveč presodite sami trezno in
pametno,

kdo se je zavzemal za Vas in Vaše
interese povsod in vsikdar!

Edino očičena Demokratska stranka
kot stranka malega človeka je bila
ona, ki je in bo zastavila ves svoj
vpliv v Vaš dobrobit. Trgovski nastav-
ljeni in privatni nameščenci sploh, ne-
šteto za Vaš obstanek vevležnih
vprašanj je treba že v bližnji bodo-
čnosti za Vas rešiti, za katerih ugodno
rešitev je merodajna in v odlični meri
že zaslužna edinole Demokratska
stranka. Če boste Vi stranki stali v
odločilnem momentu na strani, bo
tudi ona za Vas zastavila ves svoj
vpliv.

Kot kruhoborci, ki Vas neusmiljeno
izjema velekapital, gotovo ne boste
iskali zaščite pri Vaših izkoriščevalcih,
ki so zastopani v Jugoslovanski zajed-
nici, to je pri onih, kateri edini so kri-
vi, da se svoj čas za Vas ni ničesar sto-
rilo. Tudi ni za Vas mesta pri klerikal-
cih, ki za nameščence sploh nimajo
smisla. Ne sledite demagogom, katerih
cilj je Rim ali Moskva, ker si gotovo
ne želite časov papeške ali ruske stra-
hovlade. Sledite onim, ki delajo za
Vas in kateri edini čutijo z Vami.

Če to premislite, se Vam ne bo tež-
ko odločiti in voliti boste kot en mož
za listo Demokratske stranke ter vrg-
li svojo kroglico v I. (prvo) skrinjico!
Zvestoba za zvestobo!

+ Višek neumnosti. »Slovenski Na-
rod« od večerja piše, da je dal dr. Ku-
kovec demokratski stranki v Ljublja-
ni navdilo, da naj z ozirom na spo-
nazum z dr. Kukovcem podpirajo —
klerikalce. No, ta je pa prav za krave,
in sicer specijalno samo za »Narodo-
ve« krave, da bi se sladko smejale.

Barjani nagnali Ravniharja

ZAJEDNIČARSKI SHOD NA BARJU KONČAL Z BEGOM DR.
RAVNIHARJA, KI SPLOH DO BESEDE NI PRIŠEL.

Sinoči je sklicala »Zajednica« na
Barju pri Mokarju volilni shod, na ka-
tere ga so se pripeljali iz Ljubljane v
avtomobilu »Kreditne banke« štirje
zajedničarji, med njimi dr. Ravnihar.
Zbralo se je okoli 70 Barjanov, med
njimi, kakor se je izkazalo, le trije za-
jedničarji, ki jih je zeleni kader kupil.
Barjani so bili zvitni in so pustili go-
voriti prvega zajedničarja. Dr. Ravnihar-
ju se je že srce smejalo od veselja, da
se je okoli njega zbrala tako lepa gar-
da. Ko je pa začel zajedničarski govor-
nik objubovati vodovod, tedaj pa je
zavržalo po gostilniških sobah, da je
bilo čudno. Barjani so vpili: »Sleparij!
Goljufij! Bili ste 30 let na magistratu
gospodari, pa nam niste dali vodovo-
da. Sedaj pred volitvami prihajate zo-
pet z objubami, Nikdar Vas ni bilo na

Barje!« Govornika zajedničarja je za-
dušilo ogorčenje Barjanov. Rešil ga
je iz mučne situacije gosp. Šolski nad-
zornik Črnogaj, kateremu se je posre-
čilo pomiriti razburjenje. Nato pa je
ob burnem pritirjevanju Barjanov bral
dr. Ravniharju o uskočstvu, levite, da
takih še ni slišal. Za njim je govoril
gosp. Belin, ki je istotako ožigosal dr.
Ravniharja in »Zajednico«. Dr. Ravni-
har videč, da je zastoj prišel na Bar-
je, se je počasi pomikal proti izhodu.
Ko je postala zanj situacija že opasna,
jo je »ritensko« popihal skozi vrata ter
jo naglo odkuril z avtomobilom. Fant-
je so mu v slovo odpeli: Kaj pa nam
morejo. Nato se je shod nadaljeval.
Barjani so se postavili. Zvesti so ostali
stranki in ne bo jim žal.

Tri grde mistifikacije

Glavni organ »Zajednice«, »Sloven-
ski Narod«, si je sinoči dovolil tri grde
mistifikacije.

Prva je objava nekega poziva volil-
cem SKS, da naj glasujejo za »Zajed-
nico«. Poziv je volilni manevar, ki so
ga skuhali gospodje v Knafovi ulici.
Objava nekakega »Krajevnega odbora
SKS« je v »Slovenskem Narodu« in
na lepakih brez podpisa. Na anonimni
letak si zajedničarji niso upali niti na-
tisniti tiskarne, v kateri je bil tiskan.
Tudi če bi bil poziv resničen, je brez
vsakega pomena, ker je SKS v Ljub-
ljani dobila pri zadnjih občinskih vo-
litvah nekaj čez 100 glasov. Volilci
SKS bodo navzlic lepaku zajedničar-
jev volili demokratsko stranko.

Druga prevara je nekaj oklic zajed-
ničarskega kandidata prof. Presla in
licitatorja pri odvetniku Ažmanu, ne-
kega Stojkovića, ki v imenu erbske ra-
dikalne stranke širokoustno kliče
svojih 7 (sedem) pristašev na volišče.
Za izid volitev je tudi ta poziv čisto
brezpomenben. Le politično je intere-
santen, ker je gosp. Presl dokazal, da
je pristen zajedničar, torej pristaš tiste
stranke, ki je brez programa, brez na-
čel in brez morale, sicer ne bi mogel
prezreti naročila erbske radikalne
stranke, ki je zabranila svojim prista-
šem sodelovanje z Zajednico.

Znova odtiskuje »Slovenski Narod«
tudi pismo dr. Tavčarja, ki baje odo-
brava nastop Zajednice. Z avtentične
strani smo izvedli sledeče: Če je stari
dr. Tavčar res nekaj takega podpisal,
potem ni znal, kaj je podpisal. Dr.
Tavčar je žal na smrt bolan in nima
prilike in tudi ne volje, da se bavi s
političnimi zadevami. On niti ne ve,
da je Zajednica organizacija protile-
mokratskih uskokov. Sam je ostal
zvest demokratski stranki. Zajedničarji
skušajo ogoljufati celi svet; ni čuda,
da so tudi na smrt bolnega Tavčarja
grdo mistificirali. Njegov podpis bi
vsako sodišče razglasilo kot nevelja-
ven.

Kakor je na prvi pogled jasno, so
vse tri mistifikacije preračunjene za
varanje volitev. Zajedničarji nimajo
poguma, pokazati svojo lastno moč,
zato so se hoteli skriti za ime Srbske
radikalne stranke, za SKS, za dr. Gre-
gorina in druge. Pri tem so pa pozabili,
da vsi ti faktorji v Ljubljani reprezen-
tirajo danes kvečjemu le 100 volitev.
Ravnatoko kot ta poskus mistifikacije,
se bo danes tudi Zajednica sama razga-
lila kot velika Potemkinova vas.

Politične beležke

+ V Hrvatskem bloku vedno bolj
poka, Hrvatski blok si je omislil tudi
posebno delavsko stranko, da bi svet
misli, da so v njem zastopani vsi sta-
novi. Ta takozvana »Hrvatska radni-
ška stranka« je izdajala tudi svoje gla-
silo »Radniški List«, ki ga je urejeval
neki Radićev pristaš Herceg. Herceg
je porabljal »delavski« list za Radiće-
vo propagando, za delavska vprašanja
se pa sploh ni brigal. Blok je imel pri
zagrebških občinskih volitvah precej-
šnjo oporo v tej delavski stranki, ki so
ji privoščili tudi sedem mest v občin-
skem svetu. Sedaj je sklenil odbor de-
lavske stranke odvzeti uredništvo svo-
jega glasila Hercegu in poveriti to
delo možu, ki bo znal res zastopati
prave delavske interese. Zagrebški
»Pokret« javlja v zvezi s tem, da je
»Hrvatska radniška stranka« izstopila
iz bloka. Blok torej pravzaprav ni več
noben blok, ker sta v njem samo še
dve stranki.

+ Jokavost »Slovenskega Naroda«.
Večerašnji »Slovenski Narod« mlo to-
ži, da se mu radi »Jutra« tako slabo
goditi. Kako pa tudi ne! Zadnji mesec
je izgubil čez 2000 naročnikov, ker mu
vsak dan bolj naročniki vračajo list,
ker je padel pod Peskovo »Jugoslavi-
jo«. S tem je najbolje dokazano, da
je »Slovenski Narod« ob ves kredit,
katerega je imel le tako dolgo, dokler
ga je vodil stari dr. Ivan Tavčar, ka-
tere ga je pa izgubil, čim je pri njem
zavladala judovkokšeftarska smer.
Gospodje ne morejo preboleti, da jih
»Jutra« pošteno tožijo. Da je njegova
pisava prava, dokazuje to, da je dana-
šnje »Jutra« izšlo v 15.000 izvodih in
da je samo zadnje dneve število »Ju-
trovih« naročnikov zraslo za 600 na-
ročnikov. Kako buda prede »Slov. Na-

rodu«, dokazuje sam večerašnji njegov
list, ki zlasti mlo proš, da naj mu
Mariborec oproste, da jih je dosedaj
tako grdo napadel. »Slovenski Narod«
naj le počaka izida današnjih volitev,
da se bo prepričal, kako globoko je
padel njegov vpliv tudi v Ljubljani.
Sedaj šele pride temeljiti obračun za
njegovo izdajstvo in grdobilo.

+ Za koga piše »Slovenski Narod«?
Večerašnji »Slovenski Narod« zopet
piše, da je gosp. Davidović za »Jug-
slavansko zajednico«. Niti veliki pla-
kat s pismom gosp. Davidovića ter
njegovim pozivom, da naj vsi demo-
krati ostanejo zvesti demokrat. stran-
ki, mu ne zadostujejo. Navzlic temu
hoče varati ljudi. Za koga neki še piše
»Slovenski Narod«. To morajo biti že
bebeli, da bi mu še kaj verjeli.

+ Dr. Triller za klerikalce! V več-
erašnjem »Slov. Narodu« se je zopet
oglasil mož kurtuazije gosp. dr. Karel
Triller, ki se čisto po nepotrebnem po-
teguje za regulacijo plač duhovščini.
To je tisti dr. Triller, ki je bil zoper
povišanje plač uradnikom Mestne hra-
nilnice in tisti dr. Triller, ki svoj čas
ko je učitelstvo stradalo in so imeli
oblast v deželnem odboru »Narodov-
ci«, ni niti z mezinem mignil, da bi
se regulirale njegove plače. Dr. Triller
je vedno kavalir, kadar je treba delati
klerikalcem poklone. To je pokazal
svoj čas tudi nasproti dr. Susteršiču.

Prosveta

Ljubljanska drama.

Sobota, 2.: »Jack Straws«. Delavska
predstava. Izv.
Nedelja, 3.: ob 3. popoldne »Krojaček-
junaček«. Izv., ob 8. zvečer »Idijota«.
Ponedeljek, 4.: »Ploha«. B.

Ljubljanska opera.

Sobota, 2.: »Carmen«. C.
Nedelja, 3.: »Gorenjski slavček«. Izv.
Ponedeljek, 4.: Zaprt.

Mariborsko gledališče.

Sobota, 2.: »Običan čovek«. C in kupon.
Nedelja, 3.: »Nečak«. Izv.

Predstave »Idijota« v ljubljanski
drami se bodo pričele ob 8. uri in en
vselej ob pol 8. uri zvečer. Nekaj vlog
in nekaj teksta čitateljevega se je toliko
skrajšalo, da bodo nadaljnje uprizoritve
končane najkasneje ob 11. uri in en četr-
ti.

Ljudsko vseučilišče v Celju. V pon-
edeljek dne 4. decembra predava bančni
ravnatelj Ljubljanske kreditne banke g.
Mirko Gruđen: 1.) o bankah v splošnem,
2.) o razdelitvi bančnih kupčij, 3.) o
kupčijah z vrednostnimi papirji, 4.) o
kupčiji z devizami, 5.) o borzi in 6.) o
notranjem ustroju banke. Predavanje je
samo za člane Ljudskega vseučilišča. Po
predavanju odborova seja.

Sokolstvo

Sokol I. ima na Taboru v torek 5.
decembra za svoje člane in članice dru-
štveno »miklavževino«. Popoldne je ob-
daritev naraščaja in dece, zvečer pa član-
stva. Telovadni večer se vrši v Unionu
7. decembra.

Ljubljanski Sokol naznanja svoje-
mu članstvu, da je društveni sluga kon-
čal s pobiranjem članarine po domovih
za II. polletje. Kdor članov in članice
ni poravnal članarine, naj to stori čim-
prej, najkasneje pa do 15. decembra t.
l. v odborovi sobi ljubljanskega Sokola
v Narodnem domu, kjer posluje »Stati-
stični odsek« vsak delavnik od 18. do 19.
ure. Kdor do tega dneva ne poravnava za-
ostale članarine, se ga smatra v smislu
društvenih pravil — člen 7., točka c —
izstopilim iz društva in se ga brezpo-
gojno črta.

Sport

Gradjanski v Ljubljani. V nedeljo, 17.
t. m. igra zagrebški Gradjanski v Ljub-
ljani proti ljubljanskemu društvu Primor-
je. Dne 10. t. m. pa igra v Beogradu pro-
ti Jugoslaviji.

Smučarski in sank. odsek S. K. Ljub-
ljane naznanja, da se vrši v ponedeljek 4.
t. m. v areni »Narodnega doma«, soba
tajištva akad. društva »Jadrani«, 2. pre-
davanje in sicer o I. delu tehnike smučar-
nj. Radi važnosti predmeta je udeležba
obvezna. Pričetek točno ob 20., nakar se
člani posebno opozarjajo. — Tainica.

Občinske volitve v Kje bomo volili?

Porazdelitev cest, ulic in trgov na poedina ljubljanskih volišča.

I. volišče: Mestni dom.

Ambrožev trg, Poljanska cesta, Poljanski nasip, Cesta na Kodeljevo, Delarska ulica, Mesarska cesta, Zrinskega cesta, Domobranska cesta, Strossmayerja ulica, Stara pravda, Dr. V. Zarnikova ulica, Vojvode Mišića cesta, Ciril-Metodova ulica, Ozka ulica, Kapiteljska ulica, Barvarska steza, Živnozdavrska ulica, barake pri klavnicah, na Ambroževem trgu in Poljanski cesti št. 33.

II. volišče: Magistrat.

Kopitarjeva ulica, Krekov trg, Streljska ulica, Za gradom št. 9 in 11, Strni pot, Lončarska steza, Na stolbi, Vodnikov trg, Studentovska ulica, Grajska planota (Ljubljanski grad), Semenjska ulica, Lingarjeva ulica, Pogačarjev trg, Šolski dvorci, Pred Skofijo, Mestni trg, Stritarjeva ulica, Cankarjevo nabrežje, Ribja ulica, Ključavničarska ulica, Krojaška ulica, Pod trančo, Stari trg do št. 19, Vodna steza, Sv. Jakoba nabrežje št. 17, baraka Cankarjevo nabrežje.

III. volišče: Št. Jakoba šola.

Sv. Florjana ulica, Zatiška ulica, Sv. Jakoba trg, Sv. Jakoba nabrežje št. 39 in 41, Trubarjeva ulica, Pred Prulami, Na Prulah, Zvezdarska ulica, Zabajk, Rožna ulica, Hrenova ulica, Vožarski pot, Ulica na Grad, Reber, Osojna pot, Sodarska steza, Karlovška cesta, Merosodna ulica, Tesarska ulica, Zvonarska ulica, Sredina, Privoz, Gruberjevo nabrežje, Za Gradom št. 1, 3 in 4, baraka na Prulah, Stari trg do št. 20 do konca.

IV. volišče: Šola na Cojzovi cesti.

Cojzova cesta, Emonska cesta, Mirje, Vrtna ulica, Rečna ulica, Cerkvena ulica, Kolizejska ulica, Kopališka ulica, Zeliarska ulica, Karunova in Vogelna ulica, Pri brvi, Razpotna in Trnovska ulica, Trnovski pristan, Konjušna ulica, Pred konjušniško, Cesta v mestni log, Zelena pot, Stranska pot, Jeranova ulica, Na mivki, Pot na pasji brod, Cesta na loko, Opekarska cesta, Mala čolnarska ulica, Velika čolnarska ulica, Veliki stradon, Cesta dveh cesarjev, Pot na Rakovo jelšo.

V. volišče: Obrtna šola.

Jurčičev trg, Židovska ulica, Cevljarska ulica, Turjaški trg, Gosposka ulica, Breg, Salendrova ulica, Križevniška ulica, Valvazorjev trg, Rimska cesta, Gorupova ulica, Aškerčeva ulica, barake ob Aškerčevi ulici, Marmontova ulica, Lepi pot, Na bičevju, Tržaška cesta, Tohačna ulica, Glinška ulica, Zadružna ulica, Pred igriščem, Igriška ulica št. 10 in 11, Bleiweisova cesta št. 4, baraka ob Bleiweisovi cesti št. 6, Simon Gregorčičeva ulica št. 3 in 11, Gradišče 12, 14, 15 in 17, Hilšerjeva ulica št. 3, 5 in 7, Vegova ulica št. 7, 10 in 12, Kongresni trg št. 11, Dvorni trg.

VI. volišče: Realka.

Wolfova ulica, Kongresni trg brez št. 11, Gledališka stolba, Gledališka ulica 1, 2 in 4, Vegova ulica št. 2, 4, 6 in 8, Šoteska, Hilšerjeva ulica št. 2, 4, 6, 8, 10 in 12, Gradišče 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11 in 13, Simon Gregorčičeva ulica št. 4, 16 in 18, Bleiweisova cesta brez števil.

Kam še pred volitvijo?

Volilci, ki boste volili demokratsko, javite se, preden greste volit, v naših spodaj navedenih lokalih pri naših volilnih odborih, kjer dohite še vsa eventualno potrebna pojasnila in navodila.

Javite se tudi po volitvi v volilnem lokalu JDS.

Naši volilni lokali so:

I. volišče: Mestni dom. Gostilna pri Košaku, Krekov trg.

II. volišče: Magistrat. Gostilna pri Kosu (Tabor) Krojaška ulica.

III. volišče: Št. Jakobska šola. Bivša gostilna pri Težaku, Sv. Jakoba trg 5.

IV. volišče: Šola na Cojzovi cesti. Derenda, Emonska cesta 8.

V. volišče: Obrtna šola. Gostilna pri Panju, Vegova ulica.

VI. volišče: Realka. Gostilna pri Panju, Vegova ulica.

VII. volišče: I. drž. gimnazija. Pri Novem svetu, Gosposvetska cesta.

in 32, Zagata, Igriška ulica 6, Levstikova ulica, Erjavčeva cesta, Nunska ulica, Vrtača, Cesta na Rožnik, Pot v Rožno dolino, Večna pot, Šubičeva ulica, Muzejski trg, Knaflijeva ulica, Selenburgova ulica, Aleksandrova cesta št. 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15 in 17, Marijin trg št. 1, 2 in 3, Beethovnova ulica brez št. 15 in 16, Prešernova ulica št. 1, 3, 5, 7, 9 in 11.

VIII. volišče: Gimnazija.

Aleksandrova cesta št. 10, 16, 20, 22, 24 in 26, Pod turnom, Bleiweisova cesta št. 32, Beethovnova ulica št. 15 in 16, Gledališka ulica št. 7 in 10, Gajeva ulica, Tomanova ulica, Kolizejska ulica, Gosposvetska cesta, Cesta na gorenjsko železnico, barake na sejmišču, Krsnikova ulica, Dunajska cesta, leva stran, barake ob Dunajski cesti, Hranilnična cesta, Vodovodna cesta št. 1, 24, 26 in 28, Za Bežigradom.

VIII. volišče: Justična palača.

Dunajska cesta, desna stran, Prešernova ulica, desna stran, Marijin trg št. 4, Frančiškanska ulica, Dalmatinova ulica, Sodna ulica, Janez Trdinova ulica, Ciglenova ulica, Miklošičeva ulica, Pražakova ulica, Dovozna cesta, Pokopališka cesta, Linhartova ulica, Sv. Petra cesta do št. 12, Sv. Petra nasip do št. 11, Obrežna steza, Kolodvorska ulica leva stran, baraka ob predilnici in Dovozni cesti.

IX. volišče: Učiteljske.

Kolodvorska ulica desna stran, Cesta na južno železnico, vagoni na kolodvoru, barake ob Resljevih cesti, Prečna ulica, Komenskega in Slomškova ulica, Resljeva in Čopova cesta, Sv. Petra cesta od št. 12 do 48 na desni ter od 13 do 53 na levi strani, Sv. Petra nasip št. 13 do 47, Karel Kotnikova ulica.

X. volišče: Šola na Ledini.

Sv. Petra cesta od 48. oz. 55 do konca, Sv. Petra nasip od št. 49 do konca, Stanko Vrazov trg, Radeckega cesta, Metelkova ulica, Tabor, Na Friškovicu, barake istotam, Vojaška ulica, Prisojna ulica, Usnjarska ulica, Škofja ulica, Vrhovčeva ulica, Ilirska ulica, Ahacjeva cesta, leta stran, Hrvatski trg, Zupnijska ulica.

XI. volišče: Ubožnica v Vodmatu.

Sv. Martina cesta, Med hmeljniki, Korytkova ulica, baraka ob Martinovi cesti, Vagoni pri Sv. Križu, Jenkova ulica, Japljeva ulica, Bohoričeva ulica, Poljanska cesta, Vodmatski trg, Stara pot, Za vrtil, Ravnikarjeva ulica, Zalokarjeva ulica, Cegnarjeva ulica, Ahacjeva cesta št. 10, Holzapfiova ulica, Zaloška cesta.

XII. volišče: Vojaško strelišče.

Hradeckega vas, Dolenjska cesta, Orlova ulica, Rakovniška ulica, Galjeveca, Izanska cesta, Illova, Hauptmanca, Crna vas.

XIII. volišče: Šola v Sp. Šiški.

Spodnja Šiška, volilci z začet. A do L. (Tudi barake.)

XIV. volišče: Šola v Sp. Šiški.

Spodnja Šiška, volilci z začet. M do Z. (Tudi barake.)

Ljubljani

Trgovci, obrtniki in industrijalci!

Zajedničarji Vas vabijo, da oddaste jutri svoj glas zadnji skrinjici. Obljubujemo Vam nemogoče stvari, ki jih nikdar izpeljali ne bodo, ker njih obljube veljajo le do volitev, po volitvah pa Vas nihče več ne bo hotel poznati.

Na eni strani Vas tedaj vabijo, Vam delajo neizvedljive obljube, na drugi strani Vas pa na shodih, v »Jugoslaviji« in tudi v »Slovenskem Narodu« napadajo z verižniki, pijanci, zaslepljenici, izvozniki itd. Da je vse to resnica, čitajte zajedničkarske časopise.

V Zajednici so ljudje, ki so od Demokratske stranke odpadli in niso več demokrati; stvorili so zvezo z izdajalec narodnosti, naprednosti in socialnosti in so danes družba brez dela, generali brez armade.

Zajednica je sestavljena iz Narodnih socialistov in nekaj ljubljanskih velekapitalistov, Čudna mešanica!

Volilci, izprevidite pravočasno, kaj Vam je treba storiti, ostanite zvesti stranki, ki ima svoje poslanstvo, kateri imajo zaslonbo v Beogradu ter so člani najmočnejšega kluba. Ne smemo pozabiti, da imamo svojega najbolj delavnega ministra, ki se bo, kakor vedno, zavzemal za vse upravičene in poštene zahteve slovenske trgovine, obrti in industrije!

Ali more stranka z dvema poslanecema, ki sta še povrh separatista in ki nimata za seboj v Beogradu nikogar, kaj doseči Vam v prid? To vprašanje razmišljajte!

Skrahiranim političnim verižnikom ne bomo sledili. Zato bo vsak preudaren trgovec in obrtnik dne 3. decembra volil demokratsko in spustil svojo kroglico v prvo skrinjico.

Demokratski trgovci in obrtniki.

Primorcem!

V zadnjih dneh vas za občinske volitve hujskajo poslanec Brandner in drugi proti demokratiom z dvema oblastmi v Sloveniji, ki da bi bile za vašo stvar škodljive, in pojo vam, da bi vas samo nerazdeljena Slovenija mogla odrešiti. Ne glede na to, da dve slovenski oblasti nista deo demokratov, vam to lahko govorijo samo politični otroci. Kdor pozna prave razmere in komur je res za odrešenje naših primorskih bratov, pa mora uvideti, da je edina prava pot za dosego vaših in naših idealov moč naše celokupne države. Sama Slovenija, pa naj bi bila še tako enotna, bi ne mogla nikdar uresničiti naših skupnih sanj. Samo konsolidirana, trdna, edinstvena država, ne glede na število njenih oblasti in srezov, nam bo garancija za našo zmago. In kdor hoče tako državo, mora z demokratsko stranko, ki se zanjo bori od vsega svojega postanka. Primorci, vi ste preveč zavedni, da bi nasedali političnim ničlam. Pokažite jim jutri svoje zaničevanje. Pokažite, da ste dobro razumeli gospoda Mussolinija! Volite vsi do zadnjega demokratsko stranko! — Primorski volilni odbor.

Kandidatska lista Zajednice

Na prvih treh mestih, ki pridejo za »Zajednico« pri volitvi v pošte, so naslednji trije kandidati: 1.) dr. Ravnihar, 2.) Tavčar Ivan, uradnik agrarne direkcije in tajnik bivše NSS in 3.) Ferant Anton, vrtnar. Med kandidati, ki ne bodo izvoljeni, se nahajajo med drugimi sledeči gospodje: veleindustrijalec Bonač (pomotoma označen kot trgovec); Jelačin Ivan ml., veletrgovec in upravni svetnik »Kreditne banke«; Babnik Jakob, inštalater; dr. Hacin Josip, odvetnik in kandidat za upravnega svetnika; Sušnik Rihard, lekarnar in predsednik »Salusa« (Jadranska banka); dr. Vodušek Konrad, upravni svetnik »Narodne tiskarne«; Vojka Drago, tovarnar; Kajzelj Bogumil, uradnik »Kreditne banke«; Rupnik Fran, strojevodja v pokojni in agitator NSS; Franc Pogačnik, upravni svetnik »Trgovske banke«; Šalehar Franc, hišni posestnik in ekonom gospodarskega oddelka pošte uprave; Urbančič Karol, predsednik Peskove banke in poštar na dopustu; Martinc Anton, uradnik »Kreditne banke«; Vidmar Stane, lastnik bivše tovarne Bašin in drug; inž. Tavčar Franek, upravni svetnik »Narodne tiskarne«; Pinter Janko in Glavič Jernej, trgovca iz Šiške; Me-

den Viktor, veletržec in lastnik veletrgovne ter upravni svetnik »Trgovske banke«; Jeras Ivan, ravnatelj sladkornega kartela (Jadranska banka); dr. Pavlin Ciril, uradnik »Kreditne banke«; arh. Costapera Josip, upravni svetnik podjetij »Jadranske banke«; Simončič Vladimir, knjigovodja »Narodne tiskarne«; dr. Zupanc Fran, odvetnik; Vizjak Ivan, korektor »Slovenskega Naroda«; Pustoslemšek Rasto, glavni urednik »Slov. Naroda«; Gabrijelečič Mihael, pravni zastopnik »Jadranske banke«; dr. Kokalj Alojzij, odvetnik in upravni svetnik »Narodne tiskarne«; dr. Bole Ivan, ravnatelj »Banke Slavije« (»Kreditna banka«) — Zajedničarski kandidati soje pod protektoratom g. dr. K. Trillerja, podpredsednika »Kreditne banke« ter g. Ivana Kneza, podpredsednika »Jadranske banke«.

Učiteljsvo in ljubljanske občinske volitve

Bije se hud boj med štirimi strankami. Tudi na učiteljsvo se pritiska z vseh štirih strani. Mislim, da odločitev za učiteljsvo ni težka.

O klerikalni stranki in njenimi kupljenimi zavezniki komunisti ni treba izgubljati besedi, saj se še živo spominjamo, kako so nam »numerirali kosti« ter hujskali in še danes hujskajo ljudstvo s podvojeno strastjo zoper šolo in učiteljsvo. Tudi še nismo pozabili klerikalne obstrukcije v deželni zbor-

ru bivše Kranjske, ki je bila naperjena proti izboljšanju učiteljskih plač. Zato bi učitelj, ki bi volil klerikalno listeto, pljuval v lastno skledo in postal izdajalec učiteljskega stanu!

Socijalni demokrati ne reflektirajo na učiteljske glasove, ker nimajo nobenega učitelja v kandidadni listi. Zavedajo se, da med učiteljsvom nimajo privržencev.

In zajedničarji, oziroma starini! Tudi z njimi je sodba naprednega učiteljsva že sklenjena. Zajedničarji se rekrutirajo po večini iz tistih mož jugoslovenske demokratske stranke, ki so imeli svoj čas večino v deželni zboru, pa so regulacijo učiteljskih plač odpravili s par bobnečimi frazami. »Pretrane zahteve« so nam očitali poslanci današnjih zajedničarjev in odlični člani današnjih stratinov se je izjavilo: »učiteljsvu ne smemo plač zboljšati, da nam ne zrastejo čez rame.« Zato učitelj, če nima kakih samopašnih namer, ne more voliti zajedničarjev — starinov.

Spas naprednega učiteljsva je edino v Jugoslovanski demokratski stranki, ki ima veliko moč in vpliv v Beogradu. JDS je bila prva, kar pomni zgodovina, ki nam je izboljšala plače! Imena: Davidović, Pribičević, dr. Zerjav, dr. Kukovec, dr. Kramer, prof. Reisner ostanejo zapisana s zlatimi črkami tople hvalečnosti v naših srcih in v zgodovini naše preteklosti. Edino tem možem gre zasluga in zahvala za regulacijo učiteljskih, oziroma uradniških plač. Zato apelujem danes na zavednost in ponos ljubljanskega aktivnega in vpkoljenega učiteljsva, da vrže danes kroglico v prvo skrinjico, t. j. v skrinjico Jugoslovanske demokratske stranke. Učitelj.

Politični odmevi.

Parlamentarni post v Italiji

Trst, 30. novembra.

Poslanska zbornica v Rimu je v svoji sobotni seji sprejela z 215 proti 80 glasovom zakon, ki pooblašča vlado, da izvede davčno in upravno reformo. Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, se je zbornica odgodila na nedoločen čas. Vsega skupaj je imela poslanska zbornica v jesenskem zasedanju samo šest sej in je v teh sejah sicer umijivo, ali vsekakor vse drugo, samo ne spoštovanja do sebe same razodevajočo hitrico obdelala vladno izjavo, proračunski provizorij do konca proračunskega leta, t. j. do 30. junija 1923. in pooblastilni zakon. Ta dnevni red bi v drugačnih okoliščinah brez dvoma izpolnil dvakrat, trikrat toliko časa, dočim pa je zbornica z ene strani pod sedanjim neodoljivim pritiskom vlade, z druge strani pa tudi menda v želji, ki bi jo skoraj rajši imenoval — škodoželje, da bi nova vlada čim prej že sama s svojim delom pokazala, kaj zna in premore, razpravila in sprejela vse te važne stvari v dobrih štirih sejah, ker je prvo sejo skoraj popolnoma izpolnila vladna izjava, predzadnja pa je bila v celoti posvečena spomenu Sidneya Sonnina.

Po sprejetju proračunskega provizorija in pooblastilnega zakona s strani poslanske zbornice — senat je tudi že sprejel proračunski provizorij in sprejme ravno tako tudi pooblastilni zakon že danes ali jutri — ima vlada sedaj popolnoma proste roke za vse svoje reformno delo in ne potrebuje parlamenta vse do potoke tekočega proračunskega leta, torej do konca prihodnjega junija meseca. Zato se tudi Mussoliniju nikakor ne mudi več z volilno reformo. Zbornični odsek za notranje stvari se je sicer te dni bavil s tem vprašanjem, pa je končno sklenil, da opusti vse svoje tozadevno delo, dokler vlada ne predloži svojega načrta. Kdaj se bo to zgodilo, je še popolnoma nejasno, kakor tudi še nikakor niso določene temeljne točke, na katerih naj bi se osnoval novi volilni red. Sluti se pač, da bo vladni načrt znatno razširil volilna okrožja, in kot gotovo se smatra, da bo uvažal francoski večinski sistem. O razpustu sedanje zbornice se ne čuje nič, a tisti, ki so v najožjih stikih z Mussolinijem samim, pa pravijo, da Mussolini še vedno stoji na stališču, ki ga je označil z besedami, da zbornica lahko živi samo še dva dni, ali pa tudi še dve leti.

V včerajšnji senatovi seji je izpregovoril Mussolini daljši govor, v katerem se je dotaknil vseh važnejših vprašanj vladne politike. Govoril je tudi o poslanski zbornici in njegove besede so bile tudi tokrat ravno tako malo spoštljive za narodno predstavništvo, kakor je bila nekova prva službena izjava. Dejal je: »Sestavil sem koalicijsko ministrstvo, predstavil sem ga zbornici, zahteval sem glasovanje, mnenje zbornice. Mislim, da se je zbornica, ona zbornica nekoliko izpremenila. Ko pa sem videl, da je kar 33 govornikov predložilo celih 36 resolucij, sem si dejal, da sicer ni potrebno, da odpravim parlament, ali da bi bila dežel zelo všeč neka doba parlamentarne abstinence. Torej nimam namena odpraviti poslanske zbornice.«

Sodeč po teh besedah, bo imel laški parlament precej dolge počitnice, ki bi znale potrajati, kakor že rečeno, vse tam do pozne pomladi. Mussolini hoče privoščiti Italiji nekoliko parlamentarnega — posta! Seveda, če bo ta »post« dobro del tudi vladi sami in predvsem vladajoči fašistovski stranki. Poslanci sami se nai-

brž ne bodo preveč pritoževali zaradi dolgih počitnic in še tem manj, ker bodo v teh počitnicah lahko razvijali svoje strankarsko propagando in vodili pripravljalna dela za bodoče volitve. Zlasti velja to za ljudske stranke, popolarsko in socialistične vseh treh ali štirih nijans. — ostale stranke bodo sploh komaj še prišle v pošte —, ki jim preti z novimi volitvami občutna izguba, ako ne bodo zastavile vseh svojih moči v kar najintenzivnejše organizacijsko delo. In zdi se, da se v tem pogledu svoboda ne bo prikrajševala, če ne bo strankarska propaganda prekorajčila dovoljenih meja, ki jim začrtava — nacionalna disciplina. V zgoraj omenjenem govoru je namreč dejal Mussolini, da se bo odločno protivil, ako bi se zahtevalo, da naj da svobodo nekaterim stotinam brezvestnežev, fanatikov, kanali, da bi ugobil štirideset milijonov Italijanov, ker on ne pozna malikov in tam, kjer gre za koristi naroda, tudi ne malika svobode. Zato da je tudi tedaj, ko so mu govorili o svobodi tiska, dasiravno je sam novinar, odgovoril, da svoboda ni samo pravica, temveč tudi dolžnost. V okviru narodne discipline bi bilo potemtakem pač mogoče razvijati strankarsko delo za bodoče volitve, in tega dela se bodo brez dvoma lotile z vsemi močmi vse stranke, ki jih Mussolini ne šteje med one »stotine brezvestnežev, fanatikov in kanali«.

Vsekakor pa je značilno za nadaljni razvoj strankarskega življenja v Italiji, da je Mussolini v omenjenem govoru v senatu tudi izjavil, da nikakor ne namerava razpustiti fašistovskih četašev, temveč da jih hoče ohraniti žive ne samo v svrhe fašizma, temveč tudi v svrhe naroda. Naložil pa bo fašizmu, da opusti vsa ona dejanja, za katera ni več razlogov, da preneha z onimi malimi nasilstvi, individualnimi in kolektivnimi, ki so kolikor toliko vsem v nadlego in imajo svoje vzroke večinoma v krajevnih razmerah: tako imenovane fašistovske nezakonitosti prenehajo popolnoma.

Da ima trdno voljo, je Mussolini pač res dokazal s svojim dosedanjim nastopom. Ako bodo tem zadnjim njegovim odločnim besedam sledila tudi ravno tako odločna dejanja, potem bi politično življenje v Italiji res moglo kreniti na druga pota in bi tudi mi Jugoslovenci Italiji mogli pričakovati, da se bo naše narodno življenje razvijalo drugače kot pa se je doslej, in še tem bolj, ker smo pokazali z vsem svojim dosedanjim dejanjem in nehanjem, da ne pripadamo k tistim »stotinam brezvestnežev, fanatikov in kanali, ki bi hoteli ugobiti štirideset milijonov Italijanov.«

Zato pričakujemo, da bodo Mussolinijevim besedam sledila tudi še dejanja!

A. Eka.

Italijanski glas o nas

Publicist Carlo Curcio, izdajatelj in urednik revije za idealistično filozofijo »L'Idée« v Napolju, je meseca oktobra obiskal naše kraje. Mudil se je najprej v Trstu, od tam je šel v Ljubljano in Zagreb. Mikalo ga je dejanski videti zagnobeno, nekoliko Jugoslovani. Posebno pozornost je posvetil Slovincem.

V Trstu je Curcio obiskal nekaj naših duševnih delavcev ter se z njimi razgovarjal o kulturnih prilikah v Juhlijski Krajini. Obžaloval je, da Italijani tako malo poznajo slovenski narod, ki je posebno močan v kulturnem oziru. Posebno dober vtis pa je na C. napravila Ljubljana. O njej in njenem prostnem življenju je napisal v napoli-

Somišljenikom, agitatorjem!

Na podlagi volilskih list je Vaša dolžnost, da strogo pazite, da nihče naših somišljenikov ne izostane. Opozorite jih, da naj že v prvih jutranjih urah prišlejo vsi na volišče. Prihobite pomočnikov, da Vas podprejo pri delu ad moža do moža. Pazite na nasprot-

nike, ki v zadnjem hipu širijo vse mogoče laži. Zabeležite točno vsakega, zlasti duhovnike in obrtnike ter trgovce nasprotnike, kako in kaj delajo, da bomo vedeli, ali res hočejo boj na nož, da bomo vedeli vrniti po volitvi šilo za ognjilo.

!!! Demokrati, vsi na volišče !!!

skem dnevniku «Il Mattino» članek, v katerem silno hvali resnost in duševnost, ki diči ta slovensko največje mesto, ki diči ta slovensko največje mesto in melanholije.

Najsilnejši vtis je C. dobil o slovenski slikarski umetnosti. Z elanom piše o Jakopiču, očetu modernega sodobnega slikarstva ter o nekaterih mlajših. Slovestvo je C. bolj tuje, kar je tudi čisto razumljivo, če pomislimo, da mož ne ume našega jezika. Z glasbeniki se C. ni srečal, ker omenja našo muziko le mimogrede in piše samo o nameri tržaškega pianista in glabenega pedagoga Šrečka Kumarija, ki bi rad priredil velik vokalni koncert slovenskih skladb v kakem večjem italijanskem mestu, n. pr. v Bologni ali Firenzi.

Politično presoja Curcio Jugoslovane z običajnega italijanskega vidika. Njemu je naša država »kraljestvo treh srec«; in kdor si hoče pridobiti naklonenost jugoslovanskega naroda, mora pridobiti ne le eno ali dve, marveč vsi tri srca. Torej je na koncu sinteza Curcijeve sociološke formule vendarle po matematično izraženo $3 = 1$. Slovenci so Slovenci, Hrvati Hrvati, Srbi Srbi, toda vsi skupaj so vendarle Jugoslovanci. Težka solucija!

Curcio vidi v Slovencih mirno pleme, ki ima mnogo zmisla za ureditev dobrih odnosov med Jugoslavijo in Italijo. Hrvati so mu italofobi, Srbi pa diplomati, državniki in — vojaki. Ljubljana mu je mesto globokega tihega kulturnega dela, »evle mesto v miniaturi«. Zagreb pa »posebej oboje«: živost, ošabnost in napuha, ki ima svoj izvor na Dunaju in v Budimpešti.

O nas bo Curcio še pisal. Namerava zopet obiskati naše kraje, toda drugič z važnim pripomočkom — z znanjem našega jezika. Nadejajmo se, da mu bo ta pripomoček do večje stvarnosti in strožje nepristranosti, nego jo je nameram našim vprašanjem pokazal prvič.

O — el.

Gospodarstvo

TRŽNA POROČILA.

Zagrebski žitni trg. Zagreb, 30. novembra. Postavno baška odnosno vojvodinska postaja notirajo: pšenica 1600 — 1640 K, koruza žolta stara 1350 — 1400 K, nova umetno posušena 1100 — 1120 K, v storžih 530 — 560 K, rž 1400 — 1500 K, ječmen za pivovarne 1550 K, za krmo 1350 — 1450 K, oves 1080 — 1120 K, fižol 1450 — 1500 K, moka št. 0 2375 — 2400 K, št. 2 2275 — 2300 K, št. 4 2175 — 2200 K, za krmo 1160 — 1150 K, otrobi drobni 800 K, debeli 950 — 1000 K. Tendence nespremenjena. Promet normalen.

Mariborski živinski sejem. Na sejem ki se je vršil v torek, se je prignalo 57 volov, 5 bikov, 196 krav, 4 teleta in 4 konji. Cene so bile za kg žive teže: debeli voli 27 — 29 K, poldebili 23 — 26 K, plemenski 18 — 22 K, bikli za klanje 20 — 23 K, klavne krave debele 18 — 24 K, plemenske krave 13 — 18 K, krave za klobase 9 — 12 K, molzne krave 16 — 26 K, teleta 35 — 42 K. Cene so znatno padle.

Zagrebski tedenski sejem (29. t. m.) Slab dogon, slab obisk. Cene za kg žive teže vk ronah: voli I. 31 — 34, II. 24 — 30, III. 18 — 23, krave II. 23 — 28, III. 12 — 17, teleta I. 43 — 48, II. 38 — 42, svinje I. 78 — 82, II. 70 — 76. eSno se je prodajalo po 500 — 550, detelja po 850 — 1000, slama 500 — 550 za 100 kg.

Cene vinu v Požegi. Iz Zagreba poročajo, da se trži v Požegi novo vino po 20 — 26 K, dočim se fino staro vino (burgundec, traminec) plačuje po 30 — 36 K za liter. Kupcev pa je zelo malo.

DOBAVE

Dobava škornjev, platna in perila. Pri upravi vojne odeje I. v Beogradu (Donji grad) se bo vršila 11. t. m. ofertalna licitacija glede dobave 695 parov škornjev za gojence vojne akademije, 23. t. m. ofertalna licitacija glede dobave 300.000 metrov platna »amerikana«, 27. t. m. ofertalna licitacija glede dobave perila 100.000 srajc in 100.000 spodnjih blač, 30. t. m. ofertalna licitacija glede dobave 200.000 metrov lanenega platna. Predmetni oglas je v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

Dobave za vojaštvo. Pri zavodu za izradu vojne odeje v Beogradu (Donji grad) se bodo vršile ofertalne licitacije glede dobave raznega blaga (sukna) za vojaške obleke, blaga (platna itd.) za podlogo, lanenega platna, steklenice, škodelce, šotorskih kril s pripadki, postelj, škornjev, čevljev in sukanca. Dan licitacij se bo objavil v »Službenih Novinah«. Predmetni oglas je v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

DROBNE VESTI.

Južna železnica. Z Dunaja poročajo, da se je vršila v sredo pod predsedstvom predsednika dr. Weeberja seja upravnega sveta južne železnice. Na seji, kateri so prisostvovali tudi zastopniki avstrijske, jugoslovanske, italijanske in madžarske vlade ter delegati francoskih prioritarjev, je poročal dr. Fall o tekočih zadevah. V četrtke se je vršila potem seja zastopnikov vlad o beneškem sporazumu.

Nov kemično-farmaceutski laboratorij v Ljubljani. Stara češka trdnjava Mr. Ph. J. Kolar, tvornica farmacevtskih specialitet v Pragi, je ustanovila svojo filijalko v Mostah-Selu št. 25 pri Ljubljani, kjer si je uredila nov kemični laboratorij in veldrogerijo. Ker je omenjena trdnjava namestila pretežno domače sile in s prenosom svojega podjetja v našo domovino prispevala k osnovanju naše kemično-farmaceutske industrije, zato jo vsem interesentom toplo priporočamo.

Trgovinska pogajanja med Madžarsko in Jugoslavijo. Iz Budimpešte poročajo: V tukajšnjih političnih krogih so mišljenja, da bo Jugoslavija glede pogajanj o trgovinskem dogovoru z Madžarsko še počakala, dokler ne končajo trgovinska pogajanja med Češkoslovaško in Madžarsko. Jugoslavija, ki je v tesnih gospodarskih stikih s Češkoslovaško, bi v slučaju razbitja češkoslovaško-madžarskih pogajanj istotako ne hotela skleniti trgovinske pogodbe z Madžarsko.

Nova pogajanja med češkoslovaškimi in jugoslovanskimi bankami. Iz Prage poročajo: Te dni je govoril na seji Češkoslovaško-jugoslovanskega gospodarskega združenja direktor Deželne banke Tomašek o pogajanjih med češkoslovaškimi in jugoslovanskimi bankami, ki so se pred kratkim vršila v Zagrebu in Beogradu. Tomašek je izjavil, da ta prvi sestanek po vojni še ni mogel popolnoma razjasniti težavnega položaja, da ravno je korak naprej k zbolšanju situacije. Posvetovanja se bodo v kratkem nadaljevala v Pragi. Ugotovilo se je, da se po deviznih predpisih, ki veljajo v Jugoslaviji, ne morejo izplačati niti zneski, ki so bili v dobro češkoslovaških trdnj položeni pri jugoslovanskih denarnih zavodih.

Letina tobaka v Vojvodini je po vesteh iz Novake Sada zelo dobra. Do prve polovice novembra je prispelo iz Vojvodine v novosadska monopolska skladišča preko 2 milijona kg duhana. v listih. Producentom je uprava monopola dovolila letos 100 odst. povznanje cen njihovim produktom.

Povečanje carine v Rumuniji. Iz Bukarešte javljajo, da se nameravajo v kratkem povišati nekatere carine, predvsem na voljeno blago.

Nemški carinski nadavek znaša od 6. do 12. decembra 177.900 odstotkov.

Mali oglasi

stanje do 20 besedi 5 Din. 3. vrstki naslednjih 6 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, doplačila, spremembe do 20 besedi 5 Din. vrstki naslednjih 6 besedi 2 Din. — Plače se zaprejo (Lahke tudi v znakih). Na vprašanje se odgovarja le, ako je vprašanje priloženo znakom za odgovor.

Službe

Uradnik,
zmožen knjigovodstva, korespondence slov. ital. in nemško ter vseh ostalih pisarniških del sprejme takoj mestu knjigovodja ali blagajnika. Ponudbo pod »Tržarica« na Društvo trg. in ind. namoščencev Ljubljana, Sodna ul. št. 2 I. 4138

Deklica, 4122
stara 19 let, ki zna tudi nekoliko kuhati, želi s opiti v službo kot pomočnica v kuhinji. Nastop z Novim letom. Cenjene dopise naj se pošljejo pod »Pridna«, pošto očede Soštanj pri Celju.

Fant, 4122
ki je dosedaj bil v službi kot šagar in vodja žage (polnoarjenika), star 21 let, zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, želi vstopiti kot vajence v boljšo lesno industrijo. Pisane ponudbe pod »Vztrajna služba« na upravo »Jutra«.

Sollicitatorja, 4147
izvrženega v vseh poslih večje odvetniške pisarne s zmožnostjo da samostojno obravnava, vodi ekskecije, kolektore, evidenco itd., tudi v pokojenega sodnega uradnika, sprejme odvetniška pisarna v Ljubljani. Ponudbe pod oznako »Sollicitator« je nasloviti na upravo »Jutra«.

Pošten mladenič 4110
išče službo po možnosti s stanovanjem kot sluga pri kakem podjetju v Sloveniji. Gre tudi na deželo. Ponudbe pod šifro »Veste« na anon. družbo Aloma Company v Ljubljani, ko gresn. trg 3.

Izkušen sedlar 4103
išče službo v kaki tovarni. Naslov pove uprava »Jutra«.

Dva 4091
čevljarska pomočnika za trpežno in lahko delo se takoj sprejemata, plača ugodna Leopold Prostor, Trata, Gorenja vas nad Škofjo Loko.

Kontorist, 4096
zmožen slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi, strojeopisja, stenografije, samostojen korespondent, se sprejme. Ponudbe je poslati s prepisi izpricval na trdnjo Gatej & Comp., tovarna slatinine, Celje. Reflektira se samo na prvovrstno mod.

Prodaja

Prodaja se 4127
dober šivalni stroj Singer (Ringsif). Na ogled v siadičarui Eržen, Kongresni trg 19.

Redka prilika!
Voz (zapravljenček) z dvema sedežoma, lepo soni, doprsna konjska oprema, in velik usnjat potovalni korček, vse skoraj novo, se skupno za 7000 Din prodaja. Naslov v upravi »Jutra« 4128

Povrtnik 4125
iz ševronovja, popolnoma nov, za srednje osebo: e takoj prodaja. Poleti in pozimi porabljal. Naslov pove uprava »Jutra«.

Bukova drva 4201
na drobno in na debelo prodaja lesna družba »Ilirija«, žaganje drv, dostava drv na dom, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. 4119

Nova moška obleka
in nov ženski plišast plašč se poceni prodaja. Naslov v upravi »Jutra« 4118

Prodaja se pes 4139
leto star, voljeje pa-mo. Vprati Hrenova ulica 15.

Prodaja se ugodno:
Nova moška, siva obleka, nova damska jopa, več metrov finega platna za perilo in majhna bosanska preproga. Bleiweisova cesta 11, II. nadstropje, levo. 4141

Prodaja 4142
hišo s vrtom in njivo za šest mernikov setve. v Cer. ah pri Kranju št. 26. Cena 33000 Din.

Dvokolesa, 121
mali motorji, otroški vozički, šivalni stroji in pnevmatiki najceneje. »TRIBUNA« Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Prodaja jedilnice,
lepo, dobro ohranjeno, iz hrastovega lesa, obstoječo iz dveh kredenc, mize, šest stolov, pisalne mize, ure in visokega divana. Prodaja tudi posamezne kose. Naslov se pošlje pri upravi »Jutra«. 4108

Prodaja se 4018
šest dobro ohranjenih, lito železnih, emajliranih kopalnih banj in dva kolobarja pocink. ne žične vrvi 12 mm. Naslov pove uprava »Jutra«.

50 delalo 4111
Jadranske banke po K 875—naprodaj. Ponudbe pod »Deinice« na upravo lista.

Mizarski stroji
popolnoma novi, ter 5 HP motor se radi razpusta obrti ter preseljuje prodajo. Naslov pove uprava »Jutra«. 4099

Kupim

Iščem
kompletan aparat za proizvodnjo sodavice in kokalije. Kupujem sifonske steklenice in pa steklenice za kokalije brez firmanega naslova in ki so uporabljive. Ponudbe pisмено ali ustno na naslov Grom, Ljubljana, Kolodvorska ulica 41. 4146

Stanovanja

V najem, 4138
event., poznejši nakup, iščem jedilnico ali opremo za sobo za gospode (Herrenzimmer), karantirano v reša pristo Ponudbe pod »Jedilnica«, poštnoleže Ljubljana.

Odda se 4121
tako jedna sračna sobica s prostim vvhodom in dobra hrana boljemu starejšemu gospodu. Naslov pove uprava »Jutra«.

Dve mesečni sobi,
lepo meblirani, vsaj e a s posebnim vvhodom, iščeta za akaj ali pozneje dva brata. Najemnina postranska stvar. Dopise pod šifro »2 sobi« na anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg šte. 3. 4109

Meblirano sobo
s kabinetom in posebnim vvhodom, event. tudi prazno sobo, iščeta novoporočenca (uradni ka), ves dan od otua, za takoj ali do 1. januarja proti dobremu plačilu. Najraje pri uradu. v ovi s brano in postrežbo. Ponudbe pod »Mirna stranka 1923« na upravo »Jutra«. 4097

Mesečno sobo,
meblirano ali nemeblirano, s posebnim vvhodom, električno razsvetljavo, išče za takoj boljša dama. Ponudbe pod »Mesečna soba« na upravo »Jutra«. 4087

Nepremetnine

Enodružinska hišica
(vila) v Mariboru, 20 minut od glavnega trga, se prodaja. Kupec dobi stanovanje. Vprati — Maribor. Nova vas. Vrtna ulica 10. 4136

Hiša
s prostim stanovanjem in vrtom v sredini mesta naprodaj. Naslov pove uprava »Jutra«. 4146

Trgovska hiša
v zelo prometnem kraju, v bližini rudnika, ob južni železnici, se prodaja. Naslov pove uprava »Jutra«. 4106

Hiša z velikim vrtom
blizu okrajne ceste v Trbovljah, so po zelo ugodni ceni prodaja. Več se poizve pri Ivanu Orešniku, zaloga piva, Trbovlje 2. 4095

Dopisovanje

Za „D. M.“ 4114
leži pismo. Odgovor prosim pod »L. d. m.« na upr. »Jutra«.

Ženitna ponudba!
Dva Tržačana, mlada in lepe znanjosti, želim v svrhu ženitne znanja z dvema gospodičnima ali vd-vama s premoženjem. Ponudbe, če mogoče s sliko pod »Dukan« in »Zmagoslav« na upravnstvo »Jutra«. 4130

Ženitna ponudba.
Mlad, inteligen fant se želi v svrhu ženitve se namiziti z gospodično do 30 let starosti ter primernim premoženjem. Bila naj bi tudi gospodičnina naobrazena. Cenjene ponudbe samo s priloženo sliko naj se pošljejo pod »Sreča 1000 00«, pošto ležeče, Krška vas pri Krškem. Tajnost strogo zadržana. Slika se v slučaju nezadovoljnosti vrne! 4068

Dopisovanja 4126
želita dva mlada državna uradnika z inteligentnimi gospicami. Dopise s sliko poslati pod »Šamotarček« — »Puščavček«, poštnoleže Kranj. Tajnost zadržana!

Posed

„Le dobra mati!“
Po nesreči tako — pojasnilo Vas čaka — verujte — Krivda obeh — M. L.

Angloščino in glasovir
poučuje začetnike fina gospodična za nizki honorar Poljanska cesta 13, II., levo. 144

Avto-delavnica
v Mariboru, Tržaška cesta 16, sprejme v popravilo avtomobile, bicikle, motokikle, šivalne in pisalne stroje, sesalke (pumppe), vakovrstne dvo- in štiristakne motorje na benzini, motorje na nafto, mizarske in druge stroje. kakor tudi aparate in manometre za avtogenično varjenje in rezanje. Delo zaješčeno, postrežba točna, cene soline. 97

Klinika za punčke
(lutke). Nunsta ulica 19, II., od 2. do 7. ure popoldne. Sprejema v popravilo punčke in igrače. 4072

Naznanjam 4090
cenjenim damam, da sem otvorila svojo modistovsko delavnico ter se vjudno priporočam za v to stroko spajdajca dela, različnih klo bukov in depic. Cene nizke. Ana Dermota pri J. Stemberger, Dunajska cesta 9.

Alojzij Grmovšek
Mara Grmovšek,
roj. Tomšič
Penkva Vd. Lašče Marška-Sobota
Poročena 1. decembra 1923.

143

Vse nove in rabljene stroje

za obdelovanje kovin, lesa in pločevine, stiskalnice, aparati za autogensko varjenje itd.

4134 v zalogi pri
„Tehnika“ k. d. Zagreb,
Hatzova ulica 25.

Žične modroce

vseh velikosti iz pohakrene žice v lesenem okvirju izdeluje tvornica žičnih modrocev in drugih žičnih pletenja 4140

Matevž Rabič
Javornik pri Jesenicah, Slovenija.

Računske stroje

THE REX Co., Ljubljana

Posedstva naprodaj:

Gostilna, mesarija z 12 orali zemljišča pri postaji.
Posedstvo z 56 orali, gospodarska hiša z inventarjem.
Gozdno posedstvo z 280 or. parna žaga z inventarjem.
Graščina z 180 orali z bogatim inventarjem.
Različna posedstva od 5 do 300 oralov.
Industrijska podjetja, gostilna in kavarne v mestu in na deželi, trgovske in stanovanjske hiše, vile, travnike itd. pri: 4129

Posredovalnici K. Troha
Maribor, Slovenska ulica šte. 2.

„APNO“ Ia

kamniško, priznano najboljšo kakovosti, vedno v zalogi (dnevna produkcija 1 vagon) po zmernih cenah, nudi: FRANC BODLAJ
trgovec z lesom in apnom Kragarjevo, pošta Kamnik.

Trgovski inventar se prodaja

in sicer: dve trgovski posodi za moko; trgovska miza (pudel); polica, velika; predalnice omara s 36 predali; predalnice omara s 8 predali; posoda za olje; posoda za petroleje. Poizve se pri vratarju A. Soušku, Jesenice, kolodvor, odtoma v stanovanju. Sava 169. 4088

Stabilni in prevozní bencinski motorji

6 PS, prevozne motorne cirkularne žage, motorji za surovo olje (nafta), 10, 16, 25 in 40 PS

4133 v zalogi pri
„Tehnika“ k. d. Zagreb,
Hatzova ulica 25.

Premog in cement

4115 stalno v zalogi pri
H. Petrič, Ljubljana
Dunajska cesta 33. Tel. 366.
Skladišče „Balkan“.

!! Najboljše darilo za Miklavža !!

Iv. Jax in sin, Ljubljana, Gospodarska cesta 2.

ŠIVALNI STROJI. Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vozenje poučuje brezplačno.

PISALNI STROJI „ADLER“. Ceniki zastoj in franko, **KOLESA IZ PRVIH TOVARN.** Dürkopp, Styria, Waffner. Začasno znižane cene. 4144

„Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada!“

Obsojenci

Tajni svetnik se je nehote skremžil. Ta v vseh diplomatskih umetnostih čudovito izveščani mož je izražal vsako razburjenje le s tem, da je naobil usta in se mu je pri tem pojavila na licu jamica. Človek bi moral misliti: le zato nosi brado in brke, da tako čimbolj prikriva vsakršno razburjenje v svoji notranjstvi.

«Guverner,» je rekel z enakomernim in milim glasom, s katerim je govoril navadno in glede katerega se ni nikoli nihče slišal, da bi ga bil dvignil ali znižal, «guverner, ti gospodje so gotovo že poučeni. Ako niso, bi bili navni... in sicer nekoliko bolj, kakor bi bilo v interesu normalnega funkcioniranja Siturgica. Sicer pa se zadeva lahko pojasni. Najbolje je, ako skupaj pogledamo v poslednje poročilo odličnega prijatelja Justa Bellecourta, mojeg upravnega svetnika. Moj ljubi Bellecourt, smem li prositi?»

Vstal je in šel za stolom Maca Heada Vohra k upravnemu svetniku, ki je sedel blizu stenodaktylomografov in njihovega šefa, tajnika.

Just Bellecourt, po rojstvu Francoz iz Lyona — 9 desetih vseh Francozov, ki jih srečaš izven Francije, je rojen iz starega galskorimskega glavnega mesta, iz Lukdunuma, rojstnega mesta cesarja Klavdija — Just Bellecourt, upravni svetnik, je bil podoben Ralphu

Atholu, tajnemu svetniku, kakor je podobna dogma iz Bordeauxa kakemu colliu. — Skot — Athole, njegovo ime, je to povedalo in ni lagalo, je bil rodom iz grofije Argyle — Skot je nosil na svojem obrazu in na vsej svoji postavi značilnosti finega in zvitega politika; Lyonez z njegovimi brutalnimi in zamišljenimi potezami pa ni izdajal ničesar drugega, kakor energijo, energijo in še enkrat energijo s pridatkom neomajne vztrajnosti, ki je pomagala njegovi energiji k uspehu.

Athole se je torej približal Bellecourtu ter se naslonil na mizo s pisalnimi stroji. Pisarji so bili koncept zahtevanega poročila že pripravili. Toda Bellecourt je potegnil iz svojega žepa zvezek ter ga pomolil tajnemu svetniku, ki se je takoj poglobil v zvezek, vrnil tipkano poročilo ter šel nazaj na svoj prostor; čital je in se smehljaj, kakor bi hotel s tem smehljajem prikriti prejšnjo izdajalsko grimaso.

«Torej?» je šliil guverner.

«Torej,» je začel Athole, «čudil bi se, ako bi vsi ti gospodje tekom zadnjih štirinajstih dni ne konstatirali vsak v svojem delokrogu izvestnega števila nezdod, nesreč in poškodb... Govorim o materialu, o prometu, — ne govorim o ranjenih, bolnikih in mrtvih... — ako bi ne imeli izvestnega števila različnih nezdod, pravim, ki nadkriljujejo vse dosedanje neugodne raporte. Ne gre za sumničenje, nego za dejstva. Vsak izmed teh gospodov

voči sto delaren; v drugimi besedah, dvanajst ali petnajst inženjerjev, stotriideset ali stoštrideset nadmojstrov in mojstrov ter tisoč do dvanajststo delavcev. Te številke zadoščajo, da moramo slučaj iz računa izključiti. Ako je le eden izmed stotideset tu zbranih šefinženjerjev v svojem oddelku dočkal kaj drugega, kar bi mojemu naziraju ugovarjalo, ga prosim, naj nemudoma poroča guvernerju. Sicer pa bi kaka izjema le potrdila pravilo. Toda bojim se, da ni nobene izjeme...»

Res ni bilo nobene izjeme. Temno mrmranje je naenkrat prekinilo prejšnji popolni molk. Polglasno so si pripovedovali svoja mnenja. Dejstvo, ki ga je objavil tajni svetnik, je očividno vsakega najgloblje dirnilo; in nepričakovano odkritje, da je bilo splošno dejstvo brez izjeme, brez vsake izjeme, je izzvalo seveda močno razburjenje. Mac Head Vohr pa je to mrmranje prekinil z enim samim vprašanjem:

«Vzrok, Athole? — prosim kaj vaše mnenje?»

Athole je povesil glavo in njegov vedno enakomerno mil glas je še podvojil svojo molino:

«Vzrok, guverner? Vzrok je jasen ter leži v treh besedah: nezadovoljstvo, zarota, sabotaža.»

Znova so prekinili molk. Toda namesto precej živahnega gibanja, ki je sledilo prvim besedam tajnega svetnika, se je začelo to pot jedva slišno šepetanje od enega konca razsežne dvorane do drugega. Zdelo se je, kakor da

se je tajnosten strah polastil vse skupščine ter sedel nanjo, kakor ogromen ptič s trepetajočimi perotnicami.

«Nezadovoljnost?» je ponovil Mac Head Vohr počasi po premolku, da se je skupščina lahko zopet pomirila in da je postala zopet pozorna. «Nezadovoljnost? Kdo pa je nezadovoljen?»

Roka Atholeva se je lahko zgenila: «Seveda,» je dejal, «oni, ki imajo zato najmanj vzroka: delavci.»

«Ah!» je zini Mac Head Vohr.

Ni bila njegova navada, da bi se v čemerkolj pomišljal. Vse njegovo življenje je to dokazovalo. Sicer pa ga odgovor tajnega svetnika ni prav nič presenetil. Nasprotno, pričakoval ga je: prizor, ki se je odigral v višjem svetu, nikakor ni bil improviziran; v vseh posameznostih je bil med guvernerjem, svetniki in nekaterimi poučenci do malenkosti dogovorjen. Vendar ga je preprostost Atholovih besed menda zadela, kajti po tistem «ah» se je precej dolgo pomišljal, predno je nadaljeval; in med tem, ko je še kolebal, kaj naj reče, je začel nekdo, ki doslej še ni ničesar govoril, nepričakovano govoriti:

«Guverner, naj mi bo dovoljeno, pri tej priliki znova izraziti obžalovanje, ki sem ga že imel čast enkrat izraziti vašemu blagorodju. Mnenju, ki ga je izrazil svet za notranje zadeve, ne more noben pameten človek prav nič ugovarjati. Zato pa je tembolj obžalovati, da tako otroški vzrok, kakršno je nesmiselno in neutemeljeno nezadovolj-

stvo nekaterih delavcev, niti najmanj ne more vplivati na obrat niti ene delarne, nikar vsega podjetja, ki ima nalogo preživljati petnajst ali dvajset narodov. To je tembolj obžalovanja vredno, ker je telesno moč teh delavcev prav lahko nadomestiti z mnogo poslušnejšo in mirnejšo energijo relativno majhnega števila onih nedavno izumljenih strojev, ki se imenujejo mehanične roke.»

Globok molk je pritrdjeval tem besedam. Mac Head Vohr, nekoliko manj leden, kakor doslej, je gledal govornika. Bil je lep mladenič s črnimi brkami; vsak je lahko spoznal, odkod je: Italijan iz Toskane. Pisal se je Andrea Ferrati ter je bil eden izmed polbratov, ki sta takrat zgradila viseči most preko Osmega ustja. Andrea je bil mlajši. Starejši, Pietro, iz prvega zakona, že nekaj časa ni bil več pri Siturgicu: Andrea pa, dasi jedva petindvajset let star, je po posebni protekciji Maca Heada Vohra postal šefinženjer.

Očividno je guverner uvaževal njegove besede. To je bilo opaziti iz kratkega odgovora, ki mu ga je dal napopolno glasno:

«Popolnoma pravilno, Ferrati; to sta mi že enkrat povedali. Motite se, ako menite, da sem vaše besede pozabil.» Prekinil se je, se počasi ozrl preko skupščine ter se potem znova okrenil k mlademu šefinženjerju:

«Toda ta ura še ni prišla, Ferrati. Nekega dne vsekakor pride. Dotlej se besede odveč. Torej ne bodite otročji!» (Dalje prihodnjič.)

Naznanilo.

Mestna hranilnica ljubljanska naznanja, da vsled dovoljenja nadzorstvene oblasti sprejema poleg hranilnih vlog na knjižice tudi

vloge na tekoči račun

ter jih obrestuje po najugodnejši obrestni meri. Enako kakor za hranilne vloge, jamči tudi za vloge v tekočem računu mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo

Ravnateljstvo
Mestne hranilnice ljubljanske.

3969

Plavžarsko podjetje išče mladega neoženjenega, energičnega, metalurgično izvežbanega **tehničarja** z nekoliko prakse kot

obratnega asistenta.

Ponudbe pod števil. 4124 na upravo „Jutra“.

4124

Za lesno industrijo
se išče:

knjigovodja

zmožen laščine, oziroma francosčine

poslovodja

namestnik šefa

jarmist

gastriat.

Vsi le prvovrstne, zanesljive in izkušene moči. Vstop dne 1. januarja 1923. V ponudbah je staviti pogoje. Naslov pri upravi „Jutra“.

4120

Kovine

za strojna ležišča, za tiskarne, medenina, baker, antimon, angleški cin, cin in Tinolpasta za lotanje, svinčene cevi, pločevina itd.

vedno velika zaloga pri

„Tehnika“ k. d. Zagreb,
4129 Hatzova ulica 25.

Polnojarmenik

žagne naprave in stroje za obdelavo lesa vseh vrst, naj-novejše konstrukcije, prvovrstne, dobavljajo takoj po najugodnejših cenah iz

Jugoslovanskega skladišča

Welkerwerke

Wien, XIII., Breitensserstraße Nr. 58.

Naročajte dnevnik „Jutra“!

Narodni izdelki Miklavža in božič M. TICAR, Ljubljana.

Razglas.

4039

V nedeljo dne 10. decembra t. l. ob 9. uri dopoldne se vrši v mestni posvetovalnici v Brežicah

prostovoljna javna dražba

mestni občini Brežice lastne pritlične vogalne hiše št. 58 v Brežicah, ki je pripravna za vsako trgovino.

Istega dne se bo prodala potem javne dražbe ob 2. uri popoldne na licu mesta v Trnju njiva v izmeri 1/2, orala, potem v Dolgem polju njiva s 1/2, orala in v Jagnjedini mali travnik.

Izključna cena hiše znaša 300.000 K, njivama po 80.000 K, travniku pa 10.000 K. Ponudniki morajo pred začetkom dražbe položiti 10% varščino.

Natančnejše podatke glede dražbenih pogojev, lege njiv in travnika itd. daje interesantom mestni občinski urad.

Županstvo mestne občine Brežice.

Oznaniilo.

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu, da sem svoj brivski in česalni salon moderno preuredil ter povečal, da mi bode mogoče še boljše postreči svoje cenjene obiskovalce. Tudi sem uredil poseben kabinet za manikuro in masažo z električnimi aparati, za negovanje obraza in rok. Cenjene dame pa opozarjam, da prevzamem vsa v lasničarsko stroko spadajoča dela po zmernih cenah. Imam tudi veliko zalogo parfumov in toaletnih potrebščin. Za manikuro in masažo za dame posebni vhod skozi vož. — Za dosedanje naklonjenost se zahvaljujem in se za naprej priporočam z odličnim spoštovanjem

ALEKSANDER GJUD, (Brivski salon)
Kongresni trg števil. 6.

4145

Najlepše darilo za

Miklavža

je roman

Hči papeža.

Naroča se pri upravnishvu „JUTRA“
v Ljubljani, Prešernova ulica št. 54.

Cena 25 Din, po pošti 27 Din.

4139
V veimerni žalosti sporočamo, da je umrl na Dunaju dne 27. novembra t. l., previden s sv. zakramenti naš predobri sin, oz. brat, gospod

Ivan Trdina
kand. med.

v krogu svojih dobrih kolegov in da je bil pokopan včeraj na centralnem pokopališču dunajskem.

V Ljubljani, dne 30. novembra 1922.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze prisrčnega sočustvovanja ob bolezi in smrti našega nepozabnega sina in brata, gospoda

Ivana Trdina
kand. med.

izrekamo svoje globoko zahvalo njegovim najstijim prijateljem-kolegom, gg. in gđ. A. Kuraltu, dr. V. Zakarju, L. Šavniku, F. Schönerju in Elzi Sosnovi, ter vsem drugim, katerih imena nam niso znana, za poklonitev številnih vencev in cvetja pokojnemu v slovo.

Zahvaljujemo se gg. percem, članom „Triglava“ za žalostinke ob odprtem grobu in gospod. in za gnilive poslovilne govore.

V veliki hvaležnosti se spominjamo: „Jugosl. akad. podpornega društva na Dunaju“ in „Jugosl. akad. društva „Triglav“ na Dunaju“; dalje „Udruženja jugoslav. medicinarov na Beču“ in „Jugosl. akademikov, člani češkega „Sokola“ na Dunaju“; „Udruženja jugosl. državnih pitomcev“, ter „Kola jugosl. sestara“, za podarjene vence in spremstvo na zadnji poti.

Za izredno ljubezljivost in skrb bodi izrečena najprisrčnejša zahvala gg. prosvetnemu inspektorju dr. Dušanu Panteliču, prof. Eiselsbergu, dr. Schönbauerju in dr. Breiterju.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1922.

Zalujoča rodbina Trdinova.

ARKO COGNAC MEDICINAL

Zavarovanje delavcev proti nezgodam

(Iz industrijskih krogov.)

Od 1. julija 1922. dalje se izvaja nezgodno zavarovanje delavcev po novem zakonu o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922. S tem zakonom so se v veliki meri zvišale podpore in rente, ki pristojajo zavarovancem iz naslova obratnih nezgod. Istočasno se je uvedla za vso kraljevino nova enotna organizacija socialnega zavarovanja z Osrednjim uradom za zavarovanje delavcev v Zagrebu kot centralo ter z okrožnimi uradi za zavarovanje delavcev kot krajevnimi organi osrednjega urada.

Zveza industrijcev je posvečala pravilni izvedbi nezgodnega zavarovanja vso svojo pozornost ter je neprestano in smotreno delovala v cilju znižanja bremen nezgodnega zavarovanja, koja bremena nosi tako po prejšnjem kakor tudi po novem zakonu izključno le delodajalec, ne da bi hotel s tem kratiti zavarovancem zakonito zaščitene pravice do odškodnin in rent. Industrija, ki nosi pretežni del bremen nezgodnega zavarovanja, ki naj bi predstavljali zdrav kompromis med obstoječim sistemom kapitalnega kritja ter med sistemom nakladnega kritja efektivnih vsakoletnih stroškov nezgodnega zavarovanja.

Smo načeloma proti čistemu sistemu kapitalnega kritja ter smatramo za potrebno, da se preide čimprej k mešanemu sistemu, ki naj bi predstavljal zdrav kompromis med obstoječim sistemom kapitalnega kritja ter med sistemom nakladnega kritja efektivnih vsakoletnih stroškov nezgodnega zavarovanja.

Vsi očitki nedostatkov, ki se navajajo proti nakladnemu sistemu, so ovrženi po dejstvu, da se je v Nemčiji ravno na osnovi tega sistema razvilo nezgodno zavarovanje do vzorne popolnosti. Za našo državo, v koji se nahaja industrija šele v prvem razvoju, je pa nakladni sistem iz gospodarskih oziroma edino pravilen. Gotovo je v splošnem narodnogospodarskem interesu, da uporabi industrija razpoložljiva sredstva v izpolnitve svojih obratov, nego da jih immobilizira v svrlo glavnicega kritja dajatev, ki zapadejo šele v poznejših letih v plačilo. V kolikor se proti nakladnemu sistemu ugovarja, da nosijo po tem sistemu obstoječi obrati tudi bremena nezgod, ki so se izvršile v podjetjih, ki so že prenehala obstojati, je jasno, da bi se mogle odrediti za gotove vrste nestalnih obratov izjemne določbe glede kritja nezgodnih bremen.

Mešani sistem nakladnega kritja, kojega predvideva Zveza industrijcev, je zamisljen tako, da naj bi se nabiral poleg nakladnega prispevka primeren pribitek na ta prispevek v svrlo nabiranja močne zavarovalne rezerve. V tem smislu je Zveza industrijcev precizirala svoje stališče na konferenci celokupne industrije, ki se je vršila dne 18. septembra t. l. v Beogradu. Konferenca je predlog Zveze industrijcev osvojila ter ga predložila po posebni deputaciji gospodu ministru za socialno politiko. Istočasno se je na konferenci ugotovilo, da je dosedanja prisnosna tarifa pri sistemu kapitalnega kritja previsoka ter se je subsidiarno predlagalo primerno znižanje prinosa tarife.

Z ozirom na striktna določila zakona o zavarovanju delavcev o načinu kritja stroškov nezgodnega zavarovanja ministristvo za socialno politiko za enkrat ni moglo odrediti izpremembe kritvenega sistema, ker je taka izprememba izvedljiva le potom izpremembe zakona. Pač pa je gospod minister za socialno politiko v polnem razumevanju težkega položaja, v kojem se nahaja danes naša industrija, uvaževal ponovne predloge Zveze industrijcev in drugih gospodarskih korporacij in organizacij v državi na znižanje prispevne tarife za nezgodno zavarovanje. Z naredbo z dne 20. novembra t. l., št. 8507, ki izide v eni prihodnjih števk „Službenih Novin“, je gospod minister za socialno politiko znižal prisnosno tarifo za zavarovanje zoper nezgode od 8 Din na 6 Din za 100 Din zavarovane mezde in nevarnostni odstotek 100. Z novo znižano tarifo, ki stopi s 1. januarjem 1923. v veljavo, se znižajo bremena industrije iz naslova zavarovanja za 25 odstotkov, kar pomeni vsakakor znatno olajšavo dosedanjih prevelikih bremen delodajalcev, ne da bi bili pri tem prizadeti interesi zavarovancev.

Šah

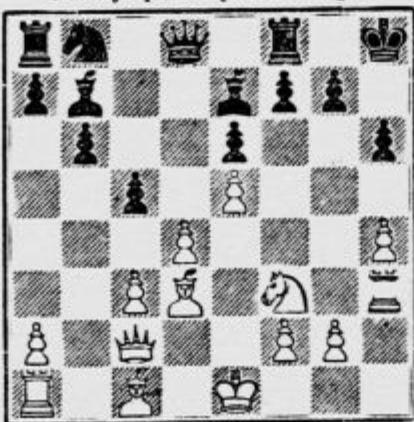
Igra z damskim kmetom.

(Igrana v IX. kolu na dunajskem turnirju dne 23. novembra 1922.)

Beli: Aljechin. — Črni: König.

1. d2 — d4	Sg8 — f6
2. c2 — c4	b7 — b6
3. Sb1 — c3	Lc8 — b7
4. Dd1 — c2	d7 — d5
5. c4 — d5	Sf6 — d5
6. Sg1 — f3	e7 — e6
7. e2 — e4	Sd5 — c3
8. b2 — c3	Lf8 — e7
9. Lf1 — b5	c7 — c6
10. Lb5 — d3	0 — 0
11. e4 — e5	b7 — b6
12. h2 — h4	c6 — c5
13. Th1 — h3	Kg8 — h8

Pozicija po 13. potezi črnega:

Beli: Ke1, Dc2, Ta1, Th3, Lc1, Ld3, Sf3; — kmeti: a2, c3, d4, e5, f2, g2, h4. Črni: Kh8, Dd8, Ta8, Tf8, Lb7, Le7, Sb8; — kmeti: a7, b6, c5, e6, f7, g7, h6. (Crke a do h od leve na desno, številke 1 do 8 od spodaj navzgor.)

14. Lc1 — h6	f7 — f5
15. e5 — f6 i. p.	Le7 — f6
16. Lh6 — g5	c5 — d4
17. Sf3 — e5	Sb8 — c6
18. Dc2 — e2	g7 — g6
19. Ld3 — g6	Kh8 — g7
20. Lg5 — h6	Kg7 — g8
21. Se5 — c6	Lb7 — c6
22. Dc2 — e6	Kg8 — h8
23. Lh6 — f8	Dd8 — f8
24. Dc6 — c6	Črni se vda.

Opazke:

- * Beli sledi obrambni metodi Bogoljubova, pa nima v tem sreče.
- * Pogubno, a dober svet je tudi težek. Beli dobi sedaj hitro velikansko premoč v centru, ki jo takoj izrabi za vehementen napad na kraljevo krilo.
- * Silno riskirano.
- * Pričetek napada.
- * Vsekako napačno. V poštev prihaja Tfe8 z nasledujočim Lf8.
- * Prepozno. Napad je že nevzdržen.
- * gh6: seveda ne gre zaradi Dd2, Kg7, Tg3 +.
- * Tekliča črni očitvidno ne sme vzeti.
- * Izsiljeno. Na Dc8 bi sledilo Lg6.
- * Hudomušni G. Marco primerja bojišče s poljem, kjer je gospodarila tropa divjih slonov.

Vreče, drobno sol

in vse specerijsko blago nudi po najnižjih cenah trvdka

SIRC-RANT, KRANJ
ter kupuje najvišje poljske pridelke in suhe gobe. 86 1

Lepi trgovski lokali s skladišči

4025
tako j na razpolago kupcu dvonadstropne hiše s staro dolo vrpeljanu trgovino v sredini mesta Ljubljane na zelo prometni točki. Poudarba pod „Zmerna cerna“ na An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5.

Soba

mehilirana, s posebnim vhod m, v sredini mesta, oziroma v smeri proti južnemu kolodvoru se išče za mirnega gospoda. Ponudbe so takoj nasloviti na pošto predal št. 102, Ljubljana. Ob sprejemu ponudbe se soba takoj ogleda in se pravi, da se ista ne odda drugemu 408 1

POZIV!

Vse one, ki so bili priče, ko je dne 16. septembra t. l. ob 1/13. uri pri križišču Komenskega ulice in Resljeve ceste neki mlad kolesar zavezal s svojim kolesom pod moj avtomobil, prosim, da sporoče svoje naslove na pisarno gospoda dr. Josipa Hacinca, odvetnika v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 8, ker sicer utrpim krivico. 409 4

Mihael Omahen.

Josip Pogačnik

krojaški mojster v Radovišču, naznanja, da se je preselil s svojim tokielom iz glavnega trga v svojo hišo št. 41. Izvika izvršuje v v stroko spadajoča dela najtočneje in se priporoča svojim oljem t-cem za nadaljnjo naklonjenost 409 6

Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ul. 20.

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. 41

Charles Princ
== Ljubljana ==
Miklošičeva cesta 36

MANUFAKTURA

Potniki v Ameriko, pozor!

UNITED-AMERIKAN-LINES-INC.

prevaža potnike z najnovejšimi brzoparniki preko:

Hamburga, Southamptona in Cherbourga v New-York.

Vozne liste ter vsa potrebna pojasnila izdaja

Simon Kmetec, zastopnik za Slovenijo, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Najpripravnejša darila za božič in Novo leto!

Amerikanski

in angleški

Singer šivalni stroji.

Singer igle in nadomestni deli. Singer olje, sukanec, svila itd. Lasna mehanična delavnica. — Prodaja na obroke.

Singer šivalni stroji Bourne & Co., New-York

Centrala za SHS: Zagreb, Marulićeva ulica broj 5.

Podružnice: Ljubljana, Selenburgova ulica 3,

Maribor, Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar in Brod na Savi, Subotica, Novi Sad, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Bruševac, Niš, Skoplje, Veleš, Bitolj, Kragujevac, Zajecar in Štip. 96/L

Zastopništva v vseh večjih mestih.

ZAHVALA.

4116

Za izraženo nam sočutje povodom prerane izgube našega nepozabnega sopruqa, sina, brata, svaka in strica gospoda

CIRILA PRIJATLJA

strokovnega uradnika Kmetijske družbe

za poklonjeno krasno cvetje ter mnogokratno do čee spremitvo na pokojnikovi za nji poti, se vsem prav iskreno zahvaljujeta

globoko žalujoči rodbini Prijatelj-Omahnova.

V Ljubljani, dne 2. decembra 1922.

Objava.

4113

== Zadrúžna ==
Gospodarska banka d. d.
v Ljubljani

naznanja, da posluje od
4. decembra 1922 dalje
v lastni palači

na Miklošičevi cesti 10
(nasproti hotela Union).

Telefonska šte. je do nadaljnega
== samo 57. ==

Stavbišča ob Linhartovi cesti naprodaj!

Pojasnila daje pisarna Jugosl. Sokolskega Saveza
(Narodni dom).

Zahtevajte „MEDICINAL KONJAK“

z znamko „ALKO-modri križec“ 98/1

in
!! najfinejše krem likerje !!

„ALKO“, Ljubljana-Kolizej.

Domače vesti

*** Proslava narodnega praznika v Ljubljani.** V petek je Ljubljana svečano proslavila četrto obletnico našega narodnega ujedinjenja. Na mnogih ploščah so plapolale naše narodne zastave, delo je povsod počivalo. Ob 10. dopoldne je škof dr. Jeglič opravil slovesni »Te deum«, kateremu so prisostvovali pokrajinski namestnik Ivan Hribar ter številni zastopniki civilnih in vojaških oblasti. V kapelici vojašnice vojvode Mišića je pravoslavni prota Dimitrije Janković opravil v navzočnosti številnega občinstva slovesno službo božjo. Ob 11. dopoldne se je zbrala akademska omladina pred univerzo, da tudi ona kot neustrašena boriteljica za nacionalne ideale dostojno proslavi ta, za naš narod tako pomembni praznik. Poleg akademske omladine so se zbrali na Kongresnem trgu tudi mnogi občinstva. Na balkonu univerze so se zbrali zastopniki ljubljanskih akademskih društev. Zborovanje je otvoril predsednik komiteta za proslavo narodnega praznika jurist Ervin Mejak. Nato so nastopili kot govorniki zastopniki vseh ljubljanskih akademskih društev, ki so v svojih izjavah izrekli veliki pomen današnjega praznika in spodbujali navzočo omladino in občinstvo, da naj posveti vse svoje sile za kulturno in gospodarsko povzdigo naše skupne velike domovine. Kot govorniki so nastopili jurist Primus, filozof Kolar, jurist Čampa in tehnik Jurković. Na balkonu je bil zbran tudi pevski zbor akademikov, ki je pod vodstvom filozofa Vilka Rusa zapel par naših narodnih pesmi. Zborovanje je bilo zaključeno z našo državno himno »Bože pravde«. Po tem zborovanju se je akademska omladina, kateri se je pridružila dolga vrsta ljubljanskega občinstva, zbrala v manifestacijsko povorko ter krenila po ljubljanskih ulicah. Na balkonu deželne vlade je omladino v kratkih besedah pozdravil tudi pokrajinski namestnik Ivan Hribar. Zvečer se je vršil v veliki dvorani Uniona koncert Udruženja jugoslovanskih novinarjev, ki je sijajno uspel; o njem poročamo na drugem mestu.

*** Koncert jugoslov. novinarskega združenja.** Ljubljanske sekcije, se je vršil v proslavo narodnega praznika ujedinjenja dne 1. t. m. zvečer v veliki dvorani hotela »Union« s sijajnim umetniškim uspehom. V nabito polni dvorani je vladalo pravo slavnostno razpoloženje in koncertu so prisostvovali tudi reprezentanti civilnih in vojaških oblasti ter inozemskih konzulatov. Naša najodličnejša pevka družba, na čelu jim Glasbena Matica, so izvajala svoje točke naravnost vzorno. Orkester muzike Dravske divizije je pod temperamentnim dirigentstvom g. dr. J. Cerina z največjo preciznostjo in umetniško niansiranostjo sviral Dvořakove legende ter žel viharen aplavz. Pevski zbor Glasbene Maticice pod vodstvom g. ravnatelja M. Hubada je izvajal troje mešanih zborov z nedosežno dovršenostjo. Mogočni zbori so dokazali znova, da ostaja Glasbena Matica zvesta svoj slavi tradiciji. Občinstvo se je našim pevkam in pevcem ter njihovemu pevovodji vedno znova zahvaljevalo z gromkim ploskanjem. Pevski zbor Zveze jugoslovanskih železničarjev je zapel tri točke in z veseljem konstatiramo, da vidno napreduje. Njegovi basi so prav dobri, tudi drugi tenor je hvale vreden; žal, da je prvi tenor še vedno prešibak. Vzlic temu pa je bilo izvajanje vseskozi dostojno ter gre pevovodji g. M. Premelcu vse priznanje. Prav častno je nastopilo glasbeno društvo »Ljubljana«, ki ima v pevovodji g. M. Bajuku izredno sposobnega in umetniško čutečega dirigenta. Umetnost »Ljubljane« se vztrajno dviga in dosega neoporečno prav lepe uspehe. Pevsko društvo »Slavec« je od lani čudovito napredovalo, kar je vsekakor zasluga pevovodje g. A. Ravnika. Društvo se je tudi okrepilo in je prav simpatično nastopilo zopet z mešanim zborom. Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« razpolaga z upravnimi izvrstnim pevskim materialom. V sebi združuje velik del moškega opernega zbora ter razpolaga z vrlo izvežbanim ženskim zborom. Društvo ima izbor, neumorno delavnega in finočutnega pevovodjo, g. Zorko Prelovca. Tako se ni čuditi, da je izvajalo svoji dve točki z impozantno umetnostjo, ki je žela navdušeno ploskanje in vzklikanje. Impozanten je bil koncertov zaključek: E. Adamičev koral za moški zbor s spremljevanjem fanfar. Jenkovo »Molitev« so zapeli združeni ljubljanski moški zbori s spremljevanjem trobil muzike Dravske divizije. Orjaški zbor in godbo je vodil g. Zorko Prelovca, pevovodja Zveze slovenskih pevskih zborov, temperamentno in eksaktno, da je bil vtisek veličasten. Občinstvo je bilo očividno z vsem koncertom jako zadovoljno, ter je naše mesto s to koncertno prireditvijo in s predstavo v narodni operi proslavilo praznik narodnega ujedinjenja zopet na prav lep način.

*** Odlikovanje višjega nadzornika Ludvika.** Včeraj dopoldne ob 11. je prisotnosti uradništva na glavnem koledvoru v Ljubljani minister za socialno politiko dr. Zerjav izročil redstavenčniku Av. Ludviku rod. Save, s katerim ga je Njeg. Veličanstvo odlikovalo v znak priznanja njegovih zaslug. Gosp. minister je v daljšem govoru poudarjal delovanje gosp. Ludvika za železniško službo sploh in za begunce, repatriirance in ubožno žeco nosebe. Minister je poudarjal za-

sluge železniških nameščencev sploh in južnih železničarjev posebej. K sklepu je gosp. minister gosp. Ludviku iskreno čestital. Odlikovanec se je globoko ginja zahvalil ministru za čestitko, nakar so vrlamno možu čestitali tudi vsi navzoči.

*** Brezprimerna podlost.** Iz akademskih krogov nam pišejo: Včerajšnji »Slovenski Narod« piše, da nameravajo »mladini« najeti ljudi, ki bi glasovali za one naše akademike, ki imajo volilno pravico v Ljubljani, a študirajo v Nemčiji in Češkoslovaški in da nameravajo pri tem celo nastopiti s potvornimi indeksi. Za preostali ton, ki ne bi bil vreden niti reagiranja, da ga ni napisal nekaj volilni napredni list, se gospod, ki predstavlja breznačajne rušilce naprednih vrst, le pomilovalno nasmihamo z izjavo, da si bomo zapomnili, s kakimi besedami so se spominjali resnično naprednih akademikov za časa ljubljanskih volitev. Najboljši naš odgovor za danes pa je ta, da bomo volili kompaktno — z dvema izjemama — za jugoslovansko demokratsko stranko. — Napredni akademiki.

*** Velikanska polomijada mladine v Trnovem.** Pod tem naslovom beleži včerajšnji »Slovenski Narod«, da je na tem shodu nastopilo nekoliko splitskih akademikov, ki so priredili burne ovacije »Jugoslov. zajednici«. Informirani doznajo, da sta se udeležila tega shoda le dva Dalmatince — akademika, ki sta nam prav dobro znana. Res je tudi, da je skušal motiti sestanek neki državni stražnik, a ti nastopi niso niti malo škodovali lepemu poteku zborovanja. Ravno tako smo od merodajne strani poučeni, da sta od omenjenih dveh akademikov — Dalmatincev edino ta dva, ki bosta danes oddala svoj glas za ljubljansko frakarijo.

*** Nedopustna agitacija Knezovega Figovca.** Piše se nam: Eden najhujših agitatorjev »Zajednice« je Figovčev Matevž, ki si dovoljuje to predrznost, da nesramno prišika na svoje goste. Bolje bi bilo, da bi se on več brigal za snago v svoji gostilni, da bi šurki ne lazili po klobukih in suknjah gostov. Sploh bi bilo treba gledati, da se ta nehitijenski javni lokal zapre, ker bi sanitetna oblast nikakor ne smela gledati tako gnezdo nesnage in bacilov.

*** Poročilo se je v četrtek dne 30. novembra g. Ivan Pečnikar, posestnik in gostilničar pri Sv. Jakobu ob Savi, z gđ. Miško Ivanšek iz Cundrova pri Brežicah. — G. Ciril Mereš, trgovec in posestnik na Trati se je poročil z gđ. Ivanko Koširjevo. Obilo sreče!**

*** Smrtna kosa.** Včeraj je umrl v Celju okrajni sodnik dr. Frano Lipša po ravnomar srečno preostali pljučnici vsled vnetja srčne mrene. Rajni je bil povsod kjer je služboval, vsled svoje ljubeznivosti in odločnega narodnega in naprednega mišljenja izredno priljubljen. Rojen je bil v Krapju pri Ljutomeru. Študiraj je gimnazijo v Mariboru, nato vseučilišče v Gradcu, kjer si je pridobil mnogo prijateljev. Bil je dalj časa sodnik v Novem mestu, po prevratu pa stalno pri okrajnem sodišču v Celju. Pokojni dr. Lipša je bil star šele 40 let ter zapušta vdovo iz ugledne Meislove rodbine in dva otročka. Pogreb se vrši v ponedeljek dne 4. decembra ob štirih popoldne v Celju iz hiše žalosti. Kralja Petra cesta na okoliško pokopališče. Vrlenu narodnemu možu večer spomin, težko zadeti rodbini našo iskreno sozlagje. — V Bohinju je umrla dobro znana hotelarka pri »Zlatorogu« gospa Helena Artelj. Pogreb se vrši danes popoldne iz Srednje vasi. Blag ji spomin!

*** Celjski Andrej sejem dne 30. novembra** je bil letos izredno dobro obiskan od kupcev in trgovcev. Vladalo je cel dopoldan živahno vrvenje, katero so prav pridno izkoriščali tudi razni poklicni in slučajni žepni tatovi. Polcija je spravila precejšnje število teh postopačev pod ključ. Kupčija je bila dobra.

*** Zajedničarji na treh stolih.** K notici pod tem naslovom ugotavljamo, da nismo merili na g. ravnatelja dr. M. Zarnika, nego na moža, ki je znan terorist.

*** Pod pritiskom Zajednice.** Poročali smo, kako zajedničkarska gospoda izsiljuje z materialnim pritiskom od voličev pristaneke, da bodo šli z uskok. Med drugimi smo navedli tudi g. ravnatelja Krofca, da se udeležuje tega nezalaganega posla. Poročajo nam z zanesljivo strani, da naš očeček g. Krofci ni bil umetljen, kar radi beležimo.

*** Vlom.** Včeraj dopoldne so vdrl do sedaj še neznani storilci v stanovanje gđ. Marije Paskali v Ljubljani na Elizabetni cesti in odnesli več obleke, čevljev in drugih stvari.

*** Samomor.** V Mariboru se je v soboto zjutraj ustrelil družabnik trvdke Hmelak & Comp., gosp. Miroslav Koštal-Zivanović, sin generalnega ravnatelja Hrvatske vseobče kreditne banke v Zagrebu. Umrl je bil star komaj 38 let ter zelo priljubljen v mariborski družbi. V smrt ga je baje poglajala nesrečna ljubezen.

*** Nemirni duh.** Trinajstletni poljski deček izmajlovski, ki je pred tednom dni prišel z našimi ruskimi vojnimi ujetniki iz Varšave v Maribor — kakor je že poročalo »Jutro« — je včeraj pobegnil iz varstva mariborske zaščitne dece. Očividno zelo hrepeni po širnem svetu.

*** Tožba zaradi vojnega posojila.** Mariborska mestna hranilnica je vložila proti bivšim nemškim članom upravnega

sveta. Mestne hranilnice tožbo na plačilo 16 milijonov kron vojnega posojila, ker so ga izplačali brez pravomočnega sklepa, kakor to zahtevajo statuti hranilnice. Med toženimi so sami mariborski denarni magnati, kot veleindustrije Scherbaum Franz i. dr.

*** Iz kronike mariborskih vlomilcev.** Mariborski vlomilci so sedaj razstegnili svoje plodono delovanje od nedelj tudi na delavnice. Na praznik ujedinjenja dopoldne so vdrl v podstrežje davčnega nadzornika Stepica v Milinski ulici, kjer se je ravno sušilo perilo, ter odnesli njemu, kakor tudi njegovemu podnajemniku vse boljše perilo in posteljino. Okradeni so oškodovani za nad 50.000 kron. Isti dan je bil okraden tudi davčni upravitelj Osvatlić. Kakor običajno, tudi topot ni sledu za vlomilci.

*** Gremij celjskih trgovcev priredi v torek dne 5. decembra predavanje »o izenačenju zakona« s posebnim ozirom na razne davščine.** Glavni referat je prevzel odposlanec trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. Pričakuje se obilna udeležba in vsestransko temeljita debata.

*** Ruski invalidi v Zagrebu.** V kratkem dospe iz Carigrada v Zagreb 983 ruskih invalidov, ki bodo nastanjeni v neki stari vojašnici. Nad 200 teh invalidov je za delo popolnoma nesposobnih. Toda ruski invalidi s svojimi častniki na čelu so dali plemenito izjavo, da ne bodo od naše države zahtevali nikake pomoči, temveč da bodo z delom svojih rok preživljali sebe in svoje bojne tovariše.

*** Sneg in volkovi v Srbiji in Črni gori.** V čačanskem okraju v stari Srbiji in v kolaškem okraju v Črni gori je te dni zapadel velik sneg. V podgoričkem okraju so se pojavile cele črede volkov, ki povzročajo tamšnemu prebivalstvu ogromno škodo. Nekemu posestniku so volkovi podavili 90 ovac in mu povzročili 20.000 dinarjev škode.

*** Otvoritev telefonske centrale z javno govorilnico v Straži.** Pri pošti Straža je bila te dni otvorjena telefonska centrala z javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet z omejeno dnevno službo. Hkrati z otvoritvijo telefonske centrale se je uvedla pri pošti Straži tudi telegrafna služba. Telegrami se posredujejo po telefonu.

Objave

*** Miklavžev večer za odrasle prirede** člani Sentiakobskega gledališkega odra v torek 5. decembra ob 8. uri zvečer v dvorani Kazine. Pred nastopom Miklavža bo originalen Miklavžev sejem, na katerem bo vsak lahko kupil darilo, s katerim obdari Miklavž njegove izvoljence oziroma izvoljenke. Nastop Miklavža bo izredno sijajen. Na večeru sodeluje Sentiakobski salonski orkester, čegar zadnja eksaktna izvajanja dne 30. novembra so žela splošno pohvalo.

*** Klub »Primork« in društvo »Soča«** v Ljubljani priredita za svoje člane in vabljene goste v četrtek, dne 7. t. m. v veliki dvorani »Kazine« Miklavžev večer, na katerem sodeluje iz prilaznosti vokalni oktet »Kozina« in vojaški orkester dravske divizije. Začetek ob 8. uri zvečer. Miklavž nastopi s sijajnim spremljstvom točno ob 9. uri. Darila se sprejemajo v četrtek ob 3. do 8. popoldne v dvorani »Kazine«. Vstopnina 10 dinarjev za osebo.

*** Sokolsko društvo v Šiški priredi v torek 5. decembra t. l. Miklavžev večer** v gostilni Krkoč (Zvezda) Celovška cesta 22. Začetek ob pol 8. uri. Ker je število vstopnic omejeno, se slavno občinstvo opozarja, da si jih preskrbi že v predprodaji v pekarni Okorn. Darila se bodo sprejemala v torek ob 3. do 5. ure popoldne v prireditvenem prostoru. Odbor.

*** Miklavžev večer priredi sokolsko društvo na Viču** v svojem domu dne 5. decembra t. l. Darila, ki naj bodo dobro in trdno zavita, se bodo sprejemala v torek, 5. decembra t. l. od 2. do 6. ure popoldne v sokolskem domu na Viču. Začetek je točno ob 7. uri zvečer.

*** Akad. socialno-pedag. krožek priredi v torek, dne 5. t. m. ob 8. uri zvečer** na moškem učiteljskem sestanku s sledečim dnevnim redom: 1. Referat tov. Čižbeja: Naša srednja šola in naša doba. 2.) Porazgovor. Odbor vabi ujudno vse, ki se zanimajo za vprašanje prave izobrazbe zlasti še vse prijatelje in neprijatelje humanistične gimnazije.

*** Društvo »Atena« v Ljubljani prične z rednim poukom plesnih tečajev** dne 4. decembra t. l. v licejski telovadnici s sledečo razdelitvijo: I. oddelek otroci imajo v sredo od pol 5. — 6. ure zvečer. II. in III. oddelek gojenke v ponedeljek in četrtek ob 5. do 7. zvečer. V. oddelek uradnice imajo v torek in soboto od pol 7. do 8. ure. VI. damski oddelek prične z rednim poukom 1. januarja 1923.

*** Iz podpornega fonda Obrtnega pomožnega društva** se bode letos razdelilo med podpore vredne obrtnike, predvsem člane bivšega Obrtnega pomožnega društva, nekaj podpor, ter naj se tozadevno reflektantni obrtniki pod naslov »Obrtna banka« na predsednika ustanove g. Fran Ksav. Stareta. Termin za vlaganje prošnje je do 15. decembra.

*** Izgabila se je v četrtek popoldne med 2. in 3. uro v Ljubljani od Ambrožvega trga do mestne aprovizacije ženska ročna torbica z 213 dinarji.** Pošten najditelj se naproša, da jo odda proti nagradi v upravi Jutra.

Zadnje vesti

Nožraniepolitična situacija

PAŠIĆ PRI KRALJU. — POOBLASTILA ZA DALEKOSEŽNE ODREDBE. RADIKALCI ODKLANJAJO VSAKA POGAJANJA Z OPOZICIJO.

Beograd, 2. decembra. G. Za danes popoldne je bila sklicana seja ministrskega sveta. Vsled prezaposlenosti večine ministrov pa je bila v zadnjem trenutku seja odgojena. Navzlic temu so se zbrali v kabinetu min. predsednika nekateri člani vlade, ki so živahno razpravljali o politični situaciji. Pozornost so vzbudila poročila iz Zagreba, da se razkol med blokši vedno bolj širi. Struja, ki zahteva garancije, da se bo takoj po njenem prihodu v Beograd stirmoglavila sedanja vlada in da se nova vlada postavi na stališče revizije ustave, je v Hrvatskem bloku, prevladala. Z ozirom na neprestane intrige, ki občutno motijo delo vlade in parlamenta ter zadržujejo rešitev najnovejših vprašanj, predvsem uradniškega in invalidskega, so radikalni in demokratski ministri složni v tem, da treba čim prej razistiti situacijo.

V to svrhu sta min. predsednik Pašić in ministri Pribičević prevzela nalogo, da izposlujeta pri svojih klubih najdalekosežnejša pooblastila. Ako bi opozicija, ki razpolaga le z neznatno manjšino parlamenta, ovirala delo narodne skupščine naprej, je vlada odločena, da kroni predloži definitivne odločitve.

V tem slučaju bi vlada zahtevala od opozicije, da pripusti rešitev uradniškega in invalidskega vprašanja, nakar bi parlament razpustila ter razpisala nove volitve.

Beograd, 2. decembra. Danes popoldne se je vršila seja radikalnega kluba. Pašić je poročal o položaju. Klub je soglasno odobril njegovo stališče, da odklanja vsaka pogajanja s stran-

kami, ki zahtevajo revizijo ustave. Klub je dal Pašiću pooblastilo, da razisti situacijo, če treba s tem, da poda demisiijo.

Vsled tega sklepa so se zvečer razširile vesti, da je Pašić podal ostavko. Te vesti so neresnične.

PAŠIĆEVA KONFERENCA Z DAVIDOVIĆEM IN PRIBIČEVIĆEM

Beograd, 2. decembra. (K.) Popoldne je Pašić dolgo konferiral z ministrom Pribičevićem in Ljubo Davidovićem. Predložil je, da se demokratski klub s posebnim sklepom izreče proti vsaki skupnosti z revizionisti. Pašić je obe demokratska voditelja obvestil o poteku in rezultatu svoje avdijence pri kralju. Predsednik demokratskega kluba Davidović sklicuje sejo kluba za torek. Ni dvoma, da bo demokratski klub ponovil sklepe od 12. oktobra, ki zahtevajo strogo čuvanje ustave.

PASIĆ DVAKRAT PRI KRALJU.

Beograd, 2. decembra. K. Pašić je bil včeraj v dolgi avdijenci pri kralju, kateremu je poročal o političnem položaju. Po današnji konferenci z Davidovićem in Pribičevićem je ponovno odšel v dvor.

Tem avdijencam se pripisuje velik pomen. Krona stoji odločno na stališču, da mora biti vsaka revizionistična politika izključena.

Ni dvoma, da bi v slučaju ako vlada ponudi ostavko, demisijsa ne bi bila sprejeta, temveč bi krona sedanjemu kabinetu dala mandat, da v slučaju potrebe razpusti parlament in izpelje nove volitve.

Seja skupščine

Beograd, 2. decembra. R. Danes ob 11.15 je predsednik dr. Lukinić otvoril sejo narodne skupščine. Pojasnilo se je stališče poslanika Hohnjeca, ki more biti narodni poslanik, ker mariborsko bogoslovje, kjer je Hohnjec nastavljen, ni državna institucija. Rešila so se še nekatere osebna vprašanja poslaničkov, nakar se je seja zaključila ob 15. Prihodnja seja se vrši v torek ob 16. uri s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora o zakonskem predlogu za državno zaščito in pomoč invalidim. 2. Zakonski predlog o stanovanjskih zadevah. 3. Konvencija s Češkoslovaško glede uvoza in izvoza vina ter piva.

ZEMLJORADNIKI SE ZOPET POBOTAJO?

Beograd, 2. decembra. (G.) Danes je imel Zemljoradniški klub sejo, na kateri je prišlo do načelnega sporazuma med obema skupinama in je pričakovati, da se vsi zemljoradniški poslanci zopet združijo v edinstvenem klubu.

RUMUNSKA KRALJICA V BEOGRADU.

Beograd, 2. decembra. R. Danes popoldan ob 11. uri 46 min. je dospela iz Sinaje rumunska kraljica Marija. Na kolodvoru sta jo pričakovali Nj. Vel. kralj in kraljica. Nastanjena je na starem dvoru.

VELIK POŽAR V OSIJEKU.

Oslijek, 2. decembra. R. Sinoči ob 6. uri je izbruhnil v lesni trgovini Emila Steinera požar, ki je trajal do desete ure ponoči. Škoda znaša preko dva milijona kron, toda je pokrita z zavarovalnino. Bila je velika nevarnost za mesto, ker je tovarna baš sredi mesta. Da se ni požar razširil, se je zahvaliti temu, ker je imela tovarna posebne stene proti požaru.

FRANKOVSKO IZZIVANJE V PETROVARADINU.

Beograd, 2. decembra. R. Frankovska občinska uprava v Petrovaradinu ni pozvala trgovcev, da bi proslavili 1. december in da bi se zaprle delavnice. Omladinci iz Novega Sada so to zvedeli, prišli so v Petrovaradin in na glavnem trgu zahtevali, da se trgovine zapre. Ker so dobili negativen odgovor, so razbili nekoliko trgovin in napravili škodo. Nato se je vse zaprlo. Nastop policije je bil brezuspešen. Omladinci so zapeli naše himne, odšli v Novi Sad in pred mestnim magistratom dostojno manifestirali.

IZID DUNAJSKEGA ŠAHOVSKEGA TURNIRJA.

Dunaj, 2. decembra. U. Danes se je igrat 15. t. j. zadnji krog mednarodnega šahovskega turnirja. Dobila sta Aljošin proti Spielmannu (Spielmann vsled bolezni ni nastopil), Tarrasch proti Bogoljubovu. Remis so ostale partije Reti - Maroczy, Kmoch - Tarrasch in Rubinstein - Šamisch. Partiji Takacs - König in Grünfeld - Vuković še visita. Stanje je sedaj naslednje: Rubinstein 11 in pol, dr. Tartakower 10, Wolf 9 in pol, Aljošin 9, Maroczy 9, Grünfeld 8 in eno vesečo partijo, Takacs 9, Reti 7 in pol, Bogoljubov 6 in pol, Spielmann 6, Šamisch 5 in pol, Vuković 5 in eno vesečo partijo, Takacs 3 in pol in eno vesečo partijo, König 1 in pol in eno vesečo partijo, Kmoch 1 in pol. Premirani bodo torej Rubinstein, dr. Tartakower, Wolf, Aljošin, Maroczy, Grünfeld, dr. Tarrasch in Reti. Se neodločene partije ne bodo ničesar več izpremenile na tem rezultatu.

Kriza orijentske konference

Lausanne, 2. decembra. U. Tukaj se mnogo govori o novih težkočah pogajanj konference, odkar je dospel Čičerin v Lausanne. Pri pogajanjih o morskih ožinah nameravajo Turki s pomočjo Rusov energično zahtevati turško suvereniteto nad štirimi otoki pri vodu v Dardanele. Zahtevali bodo tudi naj se to vprašanje reši pred nadaljnjimi pogajanj. Izjavili bodo, da smatrajo, ako se ne bi priznala suvereniteta nad otoki Tenedos, Imbros, Samotrake in Lemnos vsaka nadaljnja pogajanja za nepotrebnost, ker se ne bi mogel najti noben statut, ki bi nudil Turčiji ono nujno potrebno varstvo, ki bi ga imela, ako ima te štiri otoke v svoji posesti. Pričakujejo se hudi boji na pogajanjih.

Lausanne, 2. decembra. U. Ruska delegacija je opustila svojo namero še enkrat odgovoriti na noto zaveznikov in se bo v ponedeljek kar udeležila pogajanj glede vprašanja Dardanel. Nikakor pa ne bo opustila svoje zahteve, da se pripusti k razpravam o vseh ostalih vprašanjih. Danes se je ves dan ruska delegacija pripravljala za dardanelsko vprašanje. Čičerin je v svojih razgovorih s Turki izjavil, da je prišel semkaj z najboljšimi in gotovimi navodili moskovske vlade in on sam se je odločil, da ne bo dopustil nobenega dogovora glede morskih ožin, ki ne bi odgovarjal ruskemu stališču.

Konstituiranje poljskega parlamenta

Varšava, 2. decembra. U. Volitve predsednikov novega senata in novega sejma so se izvršile v znamenju skupnega nastopa skupin desnice s kmetijske stranko Witosza. Za predsednika senata je bil izvoljen dosedanjí maršal sejma Trampczynski, in sicer s 56 proti 40 glasovom, ki jih je dobil poljski socialist. Za predsednika sejma je bil z 258 glasovi izvoljen Rataj od Witosove stranke. 17 glasov je dobil kandidat radikalne kmetijske stranke, ki je združil na sebi vse glasove opozicije. Vprašanje državnega predsednika s tem še ni rešeno, ker se Witosova stranka drži Pilsudskega.

MUSSOLINI POTUJE V LONDON.

Rim, 2. decembra. S. Kakor javlja »Tribuna«, odpotuje Mussolini 6. decembra v London. Nekaj časa bo ostal v Milanu in Parizu. Ni izključeno, da bo med potoma imel nov sestanek z dr. Ninčičem.

SPREMEMBA V NAŠI LAUSANNSKI DELEGACIJ.

Lausanne, 2. decembra. S. Jugoslovanski poslanik v Parizu Spalajković je dospel v Lausanne. Zastopal bo dr. Ninčiča, ki odpotuje jutri v Beograd, v vodstvu jugoslovanske delegacije.

Borza

Curih: Berlin 0.06%, Newyork 533.50 London 24.12, Pariz 37.65, Milan 25.95. Praga 16.95, Budimpešta 0.23, Zagreb 1.85, Bukarešta 3.30, Varšava 0.0350, Sofija 3.90, Dunaj 0.0076.

Berlin: Italija 399 — 401, London 36.907.01 — 37.092.50, Newyork 8229.37 Praga 260.84 — 262.16, Budimpešta 3.52 — 3.54, Sofija 61.34 — 61.66, Beograd 112.21 — 112.79.

Odgovorni urednik Fr. Brozovič
Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Jutra«
Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani

PARADIZ
sta bila brez obleke
Adam in Eva
sedaj tega ni treba, ker se dobe vsakovrstne
**obleke za gospode,
dame in otroke**
v trgovini
O. BERNATOVIČ
Ljubljana, Mestni trg 5-6

Zaloga klavirjev in pianinov
najboljših tovarov Bösendorfer, Czapka, Ehrbar, Höpfl,
Schweighofer, Original Stingl itd. Tudi na obroke.
JERICA HUBAD, roj. DOLENC, LJUBLJANA,
Hilferjeva ul. 6a.5.

Sodar Ivan Hvalec
Maribor, Terdinova ulica 18
izdeluje vsakovrstne sode, kadi ter druge razne posode; spre-
jema v popravilo vsa v to stroko spadajoča dela; gre tudi na
dom za večja dela.

Največji davki
katere plačate, vam nastanejo, ako ne gledate na to, kjer nakupujete.
izgubite - enar in imate poleg tega več-krat še sitnosti. Poiskujte enkrat
z ilustriranim katalogom tvrke **H. Suttner (imetnik Henri Maire)**
v Ljubljani št. 6. Ta vam svetuje resnično dobre ure, specialne
znamenke »IKU« iz lastne tvornice v Švici, kakor tudi druge dobre žepne
ure, zapestne ure, svetila in stenske ure, verižice, prstane, zapestnice,
uhane, namizno orodje, krstna in birmška darila in vsi drugi zlatnino
in srebrnino. Pa tudi porabne predmete, kakor n. pr. skarje, nože, britve,
lasestrižne in brivske stroje, steklorezec, doze za tobak, svalčice in
smotke, nažigalice in denarnice kupite dobro in ceno pri tvrdki:
H. SUTTNER (imetnik Henri Maire) v Ljubljani št. 6.

Najstarejša špedicijska tvrdka v Sloveniji
R. RANZINGER
Ljubljana špedicijska pisarna Jesenice
Podjetje za prevažanje blaga južno železnice. Brzovozni in tovarni nabiralni
promet iz Avstrije in v Avstrijo. Zavarovanje. Podjetje za prevažanje pohištva.
Skladišče s posebnimi zaprtimi kabinami za pohištvo.
Brzjav: Ranzinger. Interurban telefon 60.

Zimska sezona! Lastni izdelki!
Manufaktura - Moda - Konfekcija
Drago Schwab
LJUBLJANA, Dvorni trg št. 3
priporoča specialno sezonske izdelke, kakor zimske suknje,
raglane, modne in sportne obleke, usnjene suknjiče in
raglane (za avtomobiliste), čepice, zimsko perilo itd.
Izdelava po meri v lastnem modnem salonu.

Prometni zavod za premog
d. d.
v Ljubljani
prodaja
iz slovenskih premogovnikov
**velenjski, šentjanški in
trboveljski premog**
vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah
premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za
industrijska pod etja in razpečava
**I^a čehoslovaški in angleški koks
za livarne in domačo uporabo,
kovaški premog, črni premog
in jajčne brikete.**
Naslov:
Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/II

**Najstarejša pleskarska in tesar-
ska delavnica IVAN BRIGELJ.**
Danajska cesta 16.
se priporoča. Izvrsitev točno, cene zmerno.

Dvokolesa
se sprejemajo v polno popravilo, se poniklajo,
emajlirajo z ogumem in shranijo preko zime.
„Tribuna“, F. Batjcl, Ljubljana
Karlovška cesta 4.

Blago za prevleko divanov in družaga
pohištva v veliki izbiri, dalje različno
platno in jute za tapetnike, sedlarje
itd. priporoča tvrdka 84/VI
A. & E. Skabernè Ljubljana
Mestni trg 10

Pozor! Pozor!
**Pravi „Goiser“-čevlji, čevlji
za smučarje ter lovski čevlji**
vseh vrst se izdelujejo v znani solidni čev-
ljarski delavnici 75
Anton in Jož. Brajer
Ljubljana, Turjaški trg (Breg) 1.
Istotam se izdelujejo tudi vse vrste drugih
obuv, od najpreproste do najbujnejše
izdelave.
Cene solidne! Postrežba točna!

Avtomobile:
kolesa, motorje
pnevmatiko vseh vrst
olie, bencin
in druge potrebščine ima vedno v zalogi
F. Floriančič
Ljubljana.

Kožuhovina
svila, modni nakit, pred-
pasniki, spodnja krila
po znižanih cenah
A. Sinkovic nasl. R. Soss
Ljubljana, Mestni trg šte. 19.

SELOVSKA
Delniška glavna: Nad K 6,000,000.—. Rezervni zaklad: Nad K 30,000,000.—. Se priporoča za izvršitev vseh bančnih
poslov pod najkulantnejšimi pogoji.
Centrala v Ljubljani v lastni palači, Stritarjeva ulica šte. 9.
PODRUŽNICE: Novi Sad, Dolnja Lendava, Ljutomer, Maribor.

Kolesa
Vam prenovi in strokovno shrani
preko zime
ob malenkostni pristojbini tvrdka
J. GOREC
Ljubljana, Gospodarska c. 14.

BERSON
gumijev podpetnik
in
podplat
ohranja Vaše obuvalo
trpežno in ele-
gantno.

Dohi se v vseh boljših trgovinah za kože ter na veliko pri
BERSON-KAVČUK, d. d. Zagreb, Wilsonov trg 7.

Parna žaga
FRAN RAVNIKAR
mestni tesarski mojster
Ljubljana, Linhartova ulica št. 25
kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste
okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Primerna darila za Miklavža in božič
ČEVLJI
so tudi
ki se dobijo v vseh velikostih in raznih oblikah po znatno zni-
žanih cenah od preproste do najfinejši izpeljave pri tvrdki
Ant. Krisper
Mestni trg 23 (nasproti rotovžu)
in sicer otroški od Din 25.— naprej
ženski „ 100.—
moški „ 140.—
hladni čevlji in gamaše razne kakovosti po najnižjih cenah.

Cie. Gle. Transatlantique
Francoska linija.
Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.
Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Slavenska banka, d. d. v Zagrebu.
Vozne listke in tozadevna
pojasnila za to progo daje
IVAN KRAKER, zastopnik,
Ljubljana, Kolodvorska ul. 41.

„SINTA“
Splošna industrijska in trgovska družba z o. z.
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 15
Iz skladišča nudimo, dokler traja zaloga:
Podkve za konje;
„Styria“ kavine mlinčke;
vile, jeklene, s 4 rogmi, 12" dolge;
kladiva za gramoz (Schotterschlägel);
cveke za pete, v zabojih po 50 kg;
„Puch“ kolesa;
svinčnike, znamke „Stadler“.
Cene zelo ugodne!

Za Miklavža
nove knjige
kupujte
Tiskovne zadrage v Ljubljani:
Ivo Šorli, Črtmurof. Mladinska povest s slikami Broš Din 16.—, vezava
Din 21.—, po pošti Din 1.25 več.
Jos. Jurčiča Zbrani spisi, III. zv. Uredil dr. Iv. Prijatelj. Broš. Din 30.—,
po pošti Din 2.50 več.
Strug, Jutri. Povest. Broš. Din 10.—, vez. Din 15.—, po pošti Din 1.50 več.
Sienkiewicz. Z ognjem in mečem. Zgodovinska povest s slikami.
1-3 snov. Din 21.—, s poštno Din 22.50.
Shakespeare-Zupančič. Othello. Broš. Din 19.—, po pošti Din 1.25 več.
Melik. Jugoslavija. II. del. 1. snopič. Broš. Din 21.—, po pošti Din 1.50 več.
Hobhouse. Liberalizem. Broš. Din 25.—, po pošti Din 1.25 več.
Knjige se naročajo pri
Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica št. 54.